

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2024-01-25

Diarienummer:
GSN-2022-03206

Handläggare:
Annila Bexelius, Towa Widh, Martin Larsson

Årsredovisning 2023 - bokslut och verksamhetsuppföljning

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** godkänna upprättad uppföljning av ekonomi och verksamhet per december 2023 enligt bilagda handlingar,
2. **att** fastställa att redovisningen av ekonomi och verksamhet per december 2023 inte föranleder nämnden att ändra i sina planer eller vidta andra åtgärder än de som redan vidtagits, samt
3. **att** översända uppföljningen till kommunstyrelsen.

Ärendet

Årets resultat är ett underskott om 48 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av några större avvikelser, kostnaden för vinterväghållning är 41 miljoner kronor högre än budget och transportkostnaderna för färdtjänst är 15 miljoner kronor högre än budget. Utöver det har nämnden även tagit kostnader om 12 miljoner kronor avseende transporter av förorenade massor till deponi vid anläggandet av Tullgarnsbron.

Verksamheten visar inga betydande avvikelser per december 2023.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Nämndens arbete har följt verksamhetsplanen för 2023 som visar hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande fokusmål och uppdrag samt nämndens

mål. Nämnden bidrar inom hela verksamhetsområdet till att uppfylla fokusmålen och uppdragen. Måluppfyllelsen är god förutom inom fokusmål 1 som inte är uppfyllt vilket beror på nämndens underskott för 2023.

Nämnden bidrar inom sitt grunduppdrag, vid planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar och kommunala trafikaneläggningar, till utvecklingen av Uppsala kommun. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens verksamhetsområde finns även ansvaret för samhällsbetalda persontransporter och trafikfrågor.

Årets resultat är ett underskott om 48 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av några större avvikelser, kostnaden för vinterväghållning är 41 miljoner kronor högre än budget och transportkostnaderna för färdtjänst är 15 miljoner kronor högre än budget. Utöver det har nämnden även tagit kostnader om 12 miljoner kronor avseende transporter av förorenade massor till deponi vid anläggandet av Tullgarnsbron.

Under 2023 beslutade nämnden om åtgärdsplaner för att möta de ökade kostnaderna för vinterväghållningen och transportkostnader för färdtjänst, men även för de kostnader nämnden har haft för saneringskostnader i Tullgarnsprojektet. Nämnden har genomfört besparingar om 18 miljoner kronor. Åtgärderna som genomförts är vakanshållning samt färre visstidsanställningar. Övriga åtgärder som nämnden har vidtagit är sänkt ambitionsnivå gällande renhållning, klottersanering, trafikplanering och vägunderhåll.

Verksamheten visar i kärnverksamheten inga betydande avvikelser för 2023.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 25 januari 2023
- Bilaga 1, Gatu- och samhällsmiljönämndens sammanställda analys inför Uppsala kommuns årsredovisning
- Bilaga 2, Bokslut och analys av ekonomiskt utfall 2023
- Bilaga 3, Uppföljning av fokusmål, nämndmål, uppdrag och åtgärder
- Bilaga 4, Investeringar 2023

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Nämnd
Rapport

Datum:
2024-01-25

Diarienummer:
GSN-2022-03206

Handläggare:
Annika Bexelius, Towa Widh, Martin Larsson

Version/DokumentID:

Gatu- och samhällsmiljönämndens sammanställda analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Viktiga händelser under året

Det har varit ett stort behov av vinterväghållning under året. Det kom mycket snö i mars och i november vilket är ovanligt. Även under december kom det mycket snö och var kallt. Mot bakgrund av månadsuppföljningen i mars och delårsuppföljningen i april beslutade nämnden om åtgärder för att minska kostnaderna med 18 miljoner och som en åtgärd ersattes sopsaltning av gång- och cykelvägar med konventionell vinterväghållning med plogning och sandning under oktober, november och december. Nämnden har under hösten ingått i ett nytt avtal med nya entreprenörer för vinterväghållning vilket påverkade utförandet av de första insatserna under hösten.

De åtgärder som vidtagits har till del lett till att de ambitionsnivåer som medborgare vant sig vid inte kunnat behållas för vissa drift- och skötselinsatser.

Arbetet för spårvägen har under året övergått till genomförandefas vilket innebär att nämnden allokerat mer resurser till projektet. Det handlar om ledningsflyttar och om utredningsarbeten. Den planerade stadsutvecklingen innebär att 252 hektar av cinnoberbaggens nuvarande livsmiljöer ska exploateras och behöver kompenseras med omkring 400 hektar tillskapad livsmiljö i kommunen. För kommande skogsförvaltning innebär det att 400 hektar ska förvaltas på ett sätt som är gynnsamt för cinnoberbaggen.

Gängkriminaliteteten har lett till ökad otrygghet. Nämnden bidrar i kommunens trygghetsskapande arbete genom investeringar i allmän plats och genom att vara på plats i den löpande driftverksamheten.

Måluppfyllelse under året

Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2023	Årets resultat 2023	Årets resultat 2022	Helårsprognos resultat 202308
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, skydd m.m.	498	-33	-48	-20
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	63	-14	-6	-13
Affärsverksamhet	2	-1	-4	-1
Övriga verksamheter	0	0	0	0
Nämnden totalt	565	-48	-59	-34

Belopp i miljoner kronor	KF-budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Helårsprognos 202308
Investeringar	472	417	337	416
Extern finansiering	0	-14	-5	-10

Nämnden redovisar en god måluppfyllelse för 2023, fokusmål 2 och 4 bedöms vara helt uppfyllda. Fokusmål 1 bedöms inte vara uppfyllt vilket orsakats av nämndens underskott för 2023.

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Fokusmålet bedöms inte vara uppfyllt. Nämnden redovisar för helåret ett underskott om 48 miljoner kronor. Underskottet förklaras främst av några större avvikelser, kostnaden för vinterväghållning är 41 miljoner kronor högre än budget och transportkostnaderna för färdtjänst är 15 miljoner kronor högre än budget. Utöver det har nämnden även tagit kostnader om 12 miljoner kronor avseende transporter av förorenade massor till deponi vid anläggandet av Tullgarnsbron.

Under 2023 beslutade nämnden om åtgärdsplaner för att möta de ökade kostnaderna för vinterväghållningen och transportkostnader för färdtjänst, men även för de kostnader nämnden hade för sanering inom projektet Tullgarnsbron. Nämnden har genomfört besparingar om 18 miljoner kronor. Åtgärderna som genomförts är vakanshållning och lägre tillsättning av visstidsanställningar. Övriga åtgärder som nämnden har vidtagit är sänkt ambitionsnivå gällande renhållning, klottersanering, trafikplanering och vägunderhåll. Under oktober och november har nämnden minskat insatserna för sopsaltning på gång och cykelvägar och i stället sandat vid halka.

Nämnden har utfört omkring 500 000 samhällsbetalda personresor under året vilket är högre jämfört med tidigare år då antalet resor varit omkring 400 000.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Fokusmålet bedöms vara helt uppfyllt baserat på att uppdrag och åtgärder genomförs som planerat. I projektverksamheten prioriteras projekt som bidrar till att öka liv och rörelse på en plats. Med mer liv och rörelse ökar både trygghet och affärsmöjligheterna för företagare. Nämnden har haft tät dialog med Citysamverkan i många olika frågor, exempelvis angående utvecklingen av trafikmiljön kring Tullgarnsbron. Citysamverkan bevakar företagares och fastighetsägares behov och är därför en viktig samarbetspartner.

Nämnden bidrar även till fokusmålet genom att vara den första arbetsgivaren för många medborgare som har svårt att hitta arbete på arbetsmarknaden samt för ungdomar som har sitt första feriearbete.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Fokusmålet bedöms vara i hög grad uppfyllt eftersom majoriteten av beslutade uppdrag och åtgärder löper enligt plan. Nämnden har tagit fram en strategi för masshantering för utvecklingen i de sydöstra stadsdelarna där beräkningar visar att det kommer krävas omkring 800 000 tunga lastbilstransporter för att möjliggöra utvecklingen. Andra långsiktiga insatser handlar om hur nämnden styr investeringar på allmän plats utifrån vilka perspektiv som investeringarna ger effekt på. Ett exempel är Tullgarnsbron som byggdes färdigt under 2023. Bron kommer minska genomfartstrafiken i centrala Uppsala. Under året har nämnden löpande i verksamheten arbetat för att minska energianvändningen, öka den biologiska mångfalden genom att öka andelen ängsytor bekämpat invasiva arter och arbetat för att öka andelen hållbart resande.

Cykelfrämjandet har utsett Uppsala till näst bästa cykelfrämjarkommun efter Helsingborg. Poängsättningen görs utifrån kategorier som infrastrukturinvesteringar, infrastrukturåtgärder, cykelpolitik och uppföljning och mätning av organisatoriska åtgärder.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Fokusmålet bedöms vara helt uppfyllt utifrån att genomförandet av uppdrag och åtgärder löper enligt plan. Nämnden gör investeringar för att öka tryggheten på utvalda platser i kommunen, till exempel har Brantingstorg rustats upp utifrån trygghetsperspektivet. Vid skötsel av offentlig miljö prioriteras insatserna till de platser som upplevs mindre trygga. Det handlar exempelvis om frekvensen av renhållningsinsatser i olika bostadsområden.

Sammanfattning av ekonomiskt resultat

Årets resultat är ett underskott om 48 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av två större avvikelser, kostnaden för vinterväghållning är 41 miljoner kronor högre än budget och transportkostnaderna för färdtjänst är 15 miljoner kronor högre än budget.

Helårsprognosen per augusti beräknades till ett underskott om 34 miljoner kronor med ett prognososäkerhetsspann på 5 miljoner kronor främst kopplad till väderpåverkande kostnader såsom ökade vinterväghållningskostnader.

Under 2023 beslutade nämnden om åtgärdsplaner för att möta de ökade kostnaderna för vinterväghållningen och transportkostnader för färdtjänst, men även för de kostnader nämnden har haft för saneringskostnader i projektet Tullgarnsbron. Nämnden har genomfört besparingar om 18 miljoner kronor. Åtgärderna som genomförts är vakanshållning och lägre tillsättning av visstidsanställningar. Övriga åtgärder som nämnden har vidtagit är sänkt ambitionsnivå inom renhållning, klottersanering, trafikplanering och vägunderhåll. Under oktober och november minskade nämnden insatserna för sopsaltning av gång- och cykelvägar och sandade i stället vid halka. Inom park och friluftsområdet har ambitionsnivån sänkts avseende sikröjningar, parkskötsel och skötsel av naturreservaten. Nämnden har under året bromsat återplantering av träd samt renovering av lekytor.

Måluppfyllelse

Nedan ges exempel i punktform på leveranser som bidragit till måluppfyllnad.

Fokusmål 1

- Upphandlingen av digitalt system för gräv tillstånd och trafikordningsplaner är klar. Systemet implementeras under 2024 och medför att processen blir transparentare och enklare. Det blir tydligare för medborgare och företagare vilka förväntningar kommunen har på handlingar som ska lämnas in.
- Omkring 500 000 samhällsbetalda resor har genomförts med en hög kundnöjdhet.
- Potthål och vägskador har lagats på omkring 1100 platser i Uppsala under 2023, cirka 5900 felanmälningar och synpunkter har hanterats.

Fokusmål 2

- Stora torget färdigställdes under året. Den nya utformningen ger mer yta för uteserveringar. Ytan för uteserveringar är drygt 600 kvadratmeter jämfört med drygt 300 kvadratmeter innan torget byggdes om.
- Sommargatorna och sommartorgen på Kungsängstorg och Vaksalatorg ökar försäljningsmöjligheterna för företagare på platsen.
- Nämnden har upphandlat varor och tjänster för omkring 735 miljoner kronor (leverantörstrohet 94 procent) vilket indikerar vilken stora aktör den är på marknaden i Uppsala kommun.

Fokusmål 3

- Genom att återanvända material som gatsten i projektverksamheten har utsläppen av koldioxid minskat. Ett exempel är Stora torget där återanvändandet av granithällar och gatsten lett till minskade utsläpp om 226 ton koldioxid-ekvivalenter för projektet jämfört med om ny sten hade använts.
- Smart masshantering för att minska utsläppen från tunga fordon som transporterar de massor som uppstår vid infrastrukturprojekt. Ett exempel är när nämnden byggt infrastruktur i Skölsta. Genom att återanvända massorna på plats har nämnden minskat utsläpp från omkring 5000 lastbilstransporter mellan Skölsta och Björklinge.
- Färdigställandet av Tullgarnsbron. Bron möjliggör genomförandet av innerstadsstrategin och kommer minska utsläppen från biltrafik i de centrala delarna av Uppsala. Projektet innefattar också byggandet av infrastruktur för hållbara resesätt till bron. Bron är hållbarhetscertifierad utifrån hållbarhetsprogrammet CEEQUAL.
- För att motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter har nämnden ökat andelen ängsytor i de centrala och nordöstra skötselområdena från fyra till åtta hektar.
- Under året har nämnden tagit fram förslag till Riktlinjer för träd. Riktlinjerna har varit ute på gemensam beredning inom kommunen och dialog har förts med externa parter. Riktlinjerna är viktiga för att öka krontäckningen i Uppsala stad. Effekterna är att på sikt öka stadens resiliens mot extremt väder genom att träden minskar påverkan från kraftiga regn och extrem hetta.
- För att säkra god tillgång till natur och parker i Uppsala har nämnden fortsatt investera i Gränbyparken. I bostadsområdena runt parken bor flest barn i Uppsala, därför är parken en viktig plats i Uppsala tätort. Parken kommer färdigställas 2024.

Fokusmål 4

- Byggandet av parker i Uppsala och i tätorter på landsbygden. Några exempel är Nántuna parken, ombyggnationen av Fredriksbergsparken i Ekeby/Flogsta och Bärumparken i Flogsta.
- 3500 belysningsarmaturer har bytts ut till LED belysning. De flesta armaturerna har bytts ut i Vattholma, Storvreta, Almunge, Ramstalund, Vänge och Jumkil. Den nya armaturen sprider ljuset bättre och ökar därmed tryggheten samtidigt som de är energieffektivare.
- Under sommaren har omkring 300 ungdomar feriearbetat inom nämndens verksamhet.

Det är fortsatta utmaningar att öka antalet pendlarparkeringar i kommunen. Nämnden saknar markåtkomst för några av de planerade pendlarparkeringarna vilket försvårar arbetet. Nämnden arbetar för att hitta alternativa platser alternativt överenskommelser med markägarna.

Den utmanande ekonomin har medfört att delar av kärnverksamhet inte kunnat utföras enligt planerade ambitionsnivåer. Det har under året påverkat bland annat renhållningsinsatser, vinterväghållningsarbetet och andra drift och skötselåtgärder.

Utvecklingen av grunduppdraget över tid

Kvalitetsnivåerna för drift och underhåll har ökat successivt under tidigare år vilket lett till höga förväntningar på nämndens verksamhet hos många medborgare. Förväntningarna har varit svåra att uppfylla sett till att besparingsåtgärder varit nödvändiga att genomföra för att minska underskottet.

Utvecklingen av grunduppdraget går i linje med styrningen i Mål och budget. Den allmänna platsmarken som nämnden förvaltar ökar allteftersom Uppsala kommun växer. Fler parker, gator och naturreservat ska skötas. Fler medborgare i Uppsala gör också att användningen av allmän platsmark ökar och leder till ökat behov av underhållsåtgärder.

Nämnden når till del önskad effekt avseende klimatpåverkan utifrån målet om att minska utsläppen med 12–14 procent årligen. Samhällsbyggande leder till koldioxidutsläpp. Nämnden arbetar för att testa nya metoder för att hålla koldioxidutsläppen nere. För att ta ytterligare steg i att minska utsläppen av koldioxid från infrastrukturprojekt ser nämnden att kommunen har ett behov av plats för masshantering.

Klimatkalkyler används i projekten för att ta beslut som håller utsläppen av koldioxid så låga som möjligt. Nämnden återanvänder material eftersom det leder till att koldioxidutsläppen och kostnaderna minskar. Investeringar i drift- och underhållsverksamhet görs för att bidra till låga utsläpp, exempelvis i små eldrivna maskiner som lövblåsar och att nämndens tyngre fordon byggts om till euro 6 klassning.

Uppsala är snart i genomförandefasen för de stora samhällsbyggnadsprojekten sydöstra staden och utbyggnad av spårvägen. Projekten är resurskrävande både i planerings- och genomförandefasen.

Utvecklingen av grunduppdraget fokuserar på minskad klimatpåverkan och på klimatanpassning. Med Riktlinjer för träd säkras trädens plats i Uppsala, vilket är viktigt

utifrån perspektivet att de bidrar till en grönare och attraktivare stadsmiljö men också för trädens kvaliteter att motverka effekterna av skyfall och extrem värme.

Kommunen har tagit fram tydliga strukturer för hur trygghetsarbetet ska bedrivas. Nämnden har en utförande roll i arbetet utifrån sitt uppdrag att förvalta och utveckla allmän plats.

Uppföljning av privata utförare

Nämnden genomför löpande avstämningar med externa leverantörer, dels för att arbetsleda, dels för att följa upp pågående arbeten. Det görs uppföljningar inom ramen för respektive investeringsprojekt men också övergripande, exempelvis avseende vinterväghållning och samhällsbetalda persontransporter.

Eftersom nämnden ofta arbetsleder externa leverantörer har nämnden god insyn i huruvida leverantören lever upp till vad som avtalats.

Nämnden gör också avtalsuppföljningar tillsammans med kommunstyrelsen, upphandlingsavdelningen. Under 2023 har det exempelvis gjorts för drivmedel i anläggnings- och grävmaskiner. Nämnden har tillsammans med kommunstyrelsen tagit fram en uppföljningsplan för 2024 med fokus på att följa upp krav i avtalen som avser att minska utsläppen.

Framtida utmaningar

Omvärldshändelser som kriget i Ukraina kommer även fortsättningsvis leda till utmaningar för nämnden med högre kostnader för drift och underhåll kommande år vilket påverkar genomförandet av nämndens uppdrag. Kommunens utveckling med ökat tryck på allmän plats och natur- och rekreationsområden ökar underhållsbehovet. Det finns också risk för att lågkonjunkturen minskar nämndens intäkter för markupplåtelse för byggetableringar om bostadsbyggandet minskar.

Det finns risk för att de besparingsåtgärder nämnden gjorde 2023 medför en underhållsskuld som ger ökade kostnader senare.

Kriget i Gaza bidrar till ökande polarisering i samhället som kan komma att kräva fler trygghetsinsatser från nämnden.

Eftersom klimatförändringarna leder till ökad nederbörd och extremvärme behöver samhällsbyggandet minska effekterna av detta. Det kan krävas ombyggnationer av parker för att fördröja vatten så att inte Fyrisån svämmar över. Trädens krontäckning behöver öka på prioriterade platser för att naturligt minska temperaturerna lokalt. Ökade temperaturer leder också till ökad risk för fler invasiva arter som är ett stort hot mot den biologisk mångfalden. Klimatförändringarna gör också att det blir svårare att prognostisera och styra på exempelvis vinterväghållning. Det gör det svårt att prognostisera kostnader vilket kan leda till att det är nödvändigt att plötsligt styra om verksamheten vilket kan leda till negativ påverkan på annan verksamhet inom nämndens ansvarsområde.

Det finns en utmaning i att säkra livsmiljöer för cinnoberbaggen i och med att Uppsala växer. Kommunen behöver säkra nya livsmiljöer för arten och underhålla dessa.

Nämnd
Gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2024-01-25

Nämndbehandlad/nämndbehandlas:
2024-02-14

Handläggare:
Towa Widh

Version:

Bokslut och analys av ekonomiskt utfall 2023

Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2023	Årets resultat 2023	Årets resultat 2022	Helårsprognos resultat 202308
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, skydd m.m.	498	-33	-48	-20
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	63	-14	-6	-13
Affärsverksamhet	2	-1	-4	-1
Övriga verksamheter	0	0	0	0
Nämnden totalt	565	-48	-59	-34

Belopp i miljoner kronor	KF-budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Helårsprognos 202308
Investeringar	472	417	337	416
Extern finansiering	0	-14	-5	-10

Nämndens analys – sammanfattning

Årets resultat är ett underskott om 48 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av några större avvikelser, kostnaden för vinterväghållning är 41 miljoner kronor högre än budget och transportkostnaderna för färdtjänst är 15 miljoner kronor högre än budget. Utöver det har nämnden även tagit kostnader om 12 miljoner kronor avseende transporter av förorenade massor till deponi vid anläggandet av Tullgarnsbron.

Helårsprognosen per augusti beräknades till ett underskott om 34 miljoner kronor med ett prognososäkerhetsspann på 5 miljoner kronor främst kopplad till väderpåverkande kostnader såsom ökade vinterväghållningskostnader.

Under våren 2023 beslutade nämnden om åtgärdsplaner för att möta de ökade vinterväghållningskostnaderna och transportkostnaderna för färdtjänst samt även för de extra kostnader som nämnden hade för att omhänderta förorenade massor i Tullgarnsbronprojektet. Nämnden genomförde besparingar om 18 miljoner kronor. Åtgärderna som genomfördes var vakanshållning och färre visstidsanställningar, sänkt ambitionsnivå gällande renhållning, klottersanering, trafikplanering och vägunderhåll. Under oktober, november och december sopsaltades inte gång- och cykelvägar utan de plogades och sandades i stället. Inom park och friluftsområdet sänktes ambitionsnivån för siktröjningar, parkskötsel och skötsel av naturreservaten. Nämnden bromsade under året återplantering av träd och renovering av lekytor.

Resultat per verksamhet

Gatu och samhällsmiljönämnden				
Belopp i miljoner kronor	Utfall 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Utfall 2022
Egenavgifter färdtjänst	11	9	10	8
Taxor och avgifter	10	10	11	12
Hyror och arrenden	47	44	46	47
Försäljning av verksamhet	82	62	65	64
Bidrag, drift och investeringar	16	9	15	17
Ersättningar exploateringsverksamhet	76	73	76	67
Summa intäkter	241	206	222	215
Vinterväghållning	-118	-78	-92	-80
Transportkostnader färdtjänst	-70	-55	-68	-62
Drift- och underhållskostnader	-178	-167	-174	-207
Personalkostnader	-139	-144	-140	-134
Kommungemensamma fördelade kostnader	-60	-60	-59	-49
Utrangeringskostnader	0	0	0	-25
Nämnden	-2	-2	-2	-2
Summa verksamhetskostnader	-567	-505	-536	-558
Avskrivningskostnader	-240	-228	-239	-249
Finansiella kostnader	-47	-38	-47	-26
Summa nettokostnader	-613	-565	-599	-617
Kommunbidrag				
Politisk verksamhet (1)	2	2	2	2
Infrastruktur, skydd m.m. (2)	498	498	498	493
Färdtjänst	63	63	63	61
Affärsverksamhet (7)	2	2	2	2
Summa kommunbidrag	565	565	565	559
Resultat	-48	0	-34	-58

Politisk verksamhet

Den politiska verksamheten visar ingen avvikelse mot budget.

Infrastruktur, skydd mm samt affärsverksamhet

Under verksamhetskoden infrastruktur redovisas merparten av nämndens verksamhet, under affärsverksamhet redovisas hamnverksamheten. Verksamheterna visar ett underskott om 34 miljoner kronor.

Investeringsbidragen har ökat med 6 miljoner kronor jämfört med budget. Avskrivningstiden för statlig medfinansiering som nämnden har erhållit för några anläggningar har förkortats vilket medför en positiv effekt under året. Korrigering är gjord för att likställa avskrivningstiden för bidragen och avskrivningskostnaden på berörda anläggningar. Avskrivningstiden på anläggningarna korrigerades under 2022.

Försäljning av verksamhet har ökat med 20 miljoner kronor jämfört med budget. Nämnden har erhållit bidrag för elstöd om 6 miljoner kronor. Detta är beräknat utifrån den totala förbrukningen inom kommunen. Kommunen erhölet totalt 16 miljoner

kronor. Nämnden har under november månad fakturerat de fastighetsägare och ledningsägare som enligt avtal ska vara med och finansiera ombyggnationen av Stora torget, totalt 2 miljoner kronor. Utöver detta är även försäljningsintäkterna i friluftsområdena högre än budget, 1 miljon kronor. Nämnden har fakturerat skadestånd och viten om totalt 3 miljoner kronor, vilket nämnden inte budgeterat för.

Vinterväghållningskostnaderna är 41 miljoner högre än budget, kostnaderna för vinterväghållningen har under våren varit höga, under mars månad krävdes fler insatser för att säkerställa framkomlighet för kollektivtrafiken samt att säkra en trygg och säker trafikmiljö för allmänheten. Vädret medförde ökade energikostnader för de ytor där det finns markvärme. Under de sista dagarna i november snöade det kraftigt i flera omgångar och det ihållande snöandet fortsatte under december månad vilket krävde omfattande snöröjningsinsatser. Snömängden som kom var betydligt större än genomsnittet för november och december under de senaste 10 åren. Kylan har även medfört att markvärmearläggningarna har gått med en högre effekt än beräknat.

I projektet Tullgarnsbron har det framkommit att det finns jordmassor som är förorenade vilket har medfört att jordmassor har fraktats bort till särskild deponi, kostnaderna har under januari till augusti uppgått till 12 miljoner kronor. Tillkommande kostnader på grund av föroreningar kan inte tas som investeringskostnader och belastar därför driftbudgeten. Kostnaderna fanns inte med i budgeten för 2023.

I utfallet finns kostnader för dagvattenavgift till Uppsala Vatten på totalt 3 miljoner kronor, denna kostnad fanns inte med i budgeten.

Nämnden har belastats med kostnader avseende Kapområdet om totalt 2 miljoner kronor. Den programhandling avseende utveckling av området som har utförts under åren 2020 till 2022 av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB har belastat nämndens resultat vid de återköp av marken som skedde i december.

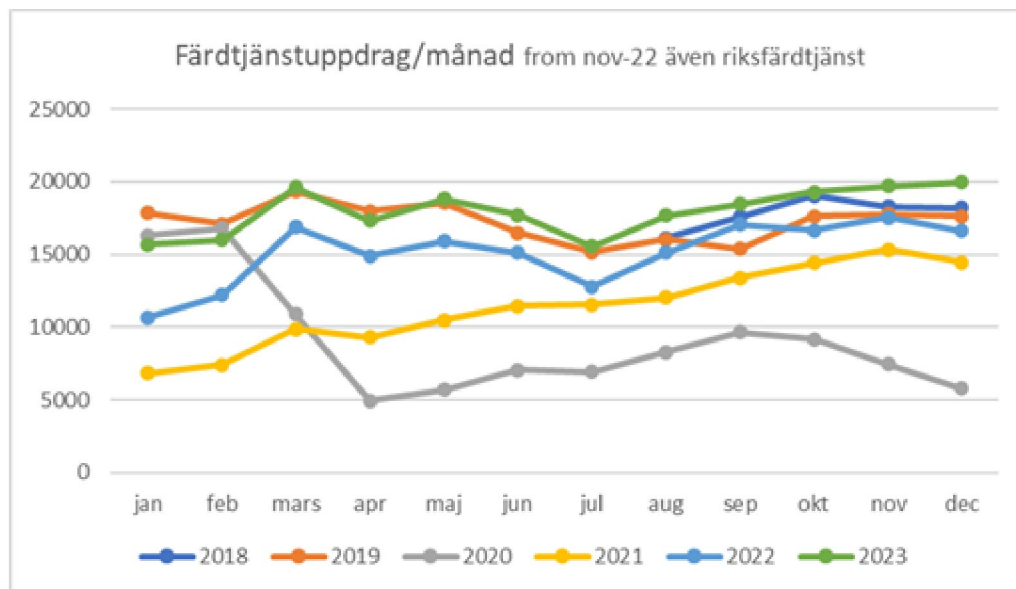
Avskrivningskostnaderna är 12 miljoner högre än budget. Den korrigerings som gjordes av avskrivningstiderna under hösten 2022 samt aktivering av tillkommande anläggningar ger ökade kostnader. Beräkningen av avskrivningskostnaderna som ligger till grund för kommunbidraget som nämnden erhåller för att finansiera dessa kostnader gjordes under försommaren 2022, vid detta tillfälle fanns det inte kännedom om hur förändringen av avskrivningstider skulle komma att påverka avskrivningskostnaderna. Fler investeringsprojekt har färdigställts tidigare än beräknat vilket medfört att anläggningar tagits i bruk och avskrivningskostnader genererats. Tre miljoner kronor av de ökade avskrivningskostnaderna har genererats från anläggningar som anlagts inom mark- och exploateringsverksamheten, dessa finansieras av kommunstyrelsen.

De finansiella kostnaderna är nio miljoner högre än budget, detta avser främst kostnader för krediträntan som nämnden belastas med gällande pågående investeringsprojekt. Kreditränta beräknas utifrån pågående upparbetad investeringsvolym. En mindre del avser internränta för de anläggningstillgångar nämnden har.

Färdtjänst/Riksfärdtjänst

Verksamheten visar ett underskott om 14 miljoner kronor. Ökade transportkostnader ligger till grund för det försämrade resultatet.

Transportkostnaderna för färdtjänstresor är 15 miljoner kronor högre än budget. Avtalet som togs i bruk under november 2022 ger en ökad kostnadsbild med totalt 10 procent jämfört med tidigare avtal. De fasta tureorna ersätts till 100 procent med nuvarande avtal och i tidigare avtal ersattes de med 70 procent. Resandet har ökat jämfört med 2019. Intäkterna för egenavgifterna är två miljoner högre än budget.

Investeringar

Upparbetad investeringsvolym för året är 407 miljoner kronor. Utfallet är 64 miljoner kronor högre än 2022. Nämnden har aktiverat anläggningstillgångar för 469 miljoner kronor, 334 miljoner härrör från nämndens investeringsprojekt som är färdigställda och resterande 135 miljoner kronor är projekt som är färdigställda inom exploateringsverksamheten. Anläggningar som aktiverats under året är investeringsprojekt som upparbetats och färdigställs under året men även investeringsprojekt som sträcker sig över flera år. I projektkostnaderna ingår den tid som förvaltningens medarbetare lägger för projektledning.

Kommentarer större investeringsprojekt

STORA PROJEKT		
Belopp i miljoner kronor	Upparbetat 2023	Total investeringsbudget
Tullgarnsbron	159	342
Gränbyparken	17	29
Stora torget	10	39
Planskilda korsningar	1	205
Dragarbrunnsgatan	1	28
Slottsparken	1	32

Tullgarnsbron

Tullgarnsbron uppförs för att kunna möta det ökade trafikbehovet mellan östra och västra sidan av Fyrisån och för att möjliggöra en kapacitetsstark kollektivtrafik inom centrala Uppsala och en expansion av staden. Genomförandet av bron är i slutskedet och bron planeras att öppna för allmän trafik 1 april 2024. Projektet i sin helhet, byggandet av bron och anslutande och omkringliggande arbeten, ska vara klara under Q2 2024 och entreprenaderna ska vara slutreglerade juli 2024.

Under 2023 har en del arbeten färdigställts: på västra sidan har Ulleråkersvägen mellan Sjukhusvägen och Tullgarnsbron byggts om, en separat gång- och cykelväg har byggts längs vägen på samma sträcka och gröna ytor har anlagts. I dessa gröna ytor har nämnden återplanterat träd, buskar och växter som regnbäddar som tar hand om vatten från gator och renar det innan det når dagvattensystemet. Broklaffen har monterats under hösten och sponten på västra sidan Fyrisån har bytts ut. Den del av Ulleråkersvägen som får en ny vägsträckning kommer att byta namn till Slevan Säfwenbergs väg.

Färdigställandet av planeringen norr om bron på östra sidan kommer utföras våren 2024. Det innebär anläggning av refuger, anpassningar av gatan, byggandet av gång- och cykelbanor till Tullgarnsbron och planering av anslutande grönytor och Tullgarnsparken.

Projektets investeringsbudget är 342 miljoner kronor. Några poster har ökat under entreprenadtiden. Kostnadsökningen för projektets investeringar är relaterad till den utökade geotekniska undersökningen som påvisade att projektet inte klarar av att säkerställa stabiliteten i marken både på östra och västra sidan av Fyrisån. Det har medfört ökade schaktmängder och utfyllnad med lättviktsmaterial till en kostnad om cirka 13 miljoner kronor. Den geotekniska undersökningen har även påvisat behov av att utföra kompletterande förstärkningsåtgärder vid Sten Stures förskola till en kostnad av cirka 2 miljoner kronor.

De ökade resultatpåverkande kostnaderna beror på hantering av förorenade massor i form av PFAS. Kostnaderna för den hanteringen uppgår till cirka 14 miljoner kronor.

Gränbyparken

Gränbyparken utvecklas för att öka tryggheten genom att utveckla platser för social samvaro, rekreation, ytor för utomhusidrott och öka orienterbarheten i området och parken. Flera breda dialoger har skett med medborgarna för att möjliggöra en så bra utveckling av parken som möjligt. Under 2023 har buskar och träd planterats och grillplatser, ett parktorg, utegym och nya sittplatser har anlagts. Arbetet i parken kommer att fortgå fram till 2025 och det kommer bland annat anläggas offentlig toalett, vattenlek och göras en uppdatering av befintlig lekmiljö.

Arbetet i parken påbörjades hösten 2021 och den har bland annat utvecklats med elbelyst gång-joggingslinga, nya entréer, pulkakulle, rörelseslingor och nya belysta parkvägar. Under 2021 gjordes en trygghetsanalys av parken och utvecklingsplanen genom samarbetsavtal med stiftelsen Tryggare Sverige och samtidigt beviljades nämnden bidrag från Boverket för gröna trygga städer. Parkens utveckling sker inom ramen för handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet och enligt beslutad utvecklingsplan.

Stora torget

Stora torget har byggts om som en del av innerstadsstrategin. Torget har utvecklats till en bättre mötesplats, en plats för upplevelser och för att bli mer flexibelt och användbart än tidigare. Stora torget invigdes i juni 2023 varefter bussarna åter är i trafik över torget till de nya busshållplatserna på Dragarbrunnsgatan. Fasadbelysning av omkringliggande fasader togs i bruk hösten 2023 och samtliga anläggningar har aktiverats. Projektet slutförs under 2024 när slutkostnaderna för arkeologi hanterats.

Planskilda korsningar vid S:t Olofsgatan och S:t Persgatan

I centrala Uppsala korsar järnvägen S:t Olofsgatan och S:t Persgatan. Gatorna är mycket trafikerade och är huvudnoder för att binda ihop centrala delarna i staden. För att förbättra framkomligheten och säkerheten kommer korsningarna byggas om till planskilda korsningar med en tunnel som går under järnvägen för att separera trafiken från järnvägsanläggningen. Bullernivåerna och utsläppen till följd stående trafik vid bomfällning kommer att minska. Byggstart för de planskilda korsningarna är beräknad till 2024 och kommer pågå fram till 2028.

Projektet är ett samarbete mellan Trafikverket och Uppsala kommun där ett medfinansieringsavtal upprättades 2014 och ett tilläggsavtal tecknades 2023. Trafikverket är beställare och ansvarar för genomförande av arbetena.

I samband med detta byggs gång- och cykelbana på östra och västra sidan av järnvägen mellan S:t Persgatan och S:t Olofsgatan. Fyra gång- och cykelbroar kommer parallellt med järnvägen anläggas. De övergångarna kommer användas av cyklister och gående för att förflytta sig längs spåren.

Projektet finns med i den nationella infrastrukturplan som regeringen fattade beslut om i maj 2018. Järnvägsplanen blev godkänd och antagen 2022.

Dragarbrunnsgatan

Dragarbrunnsgatan ska byggas om för att främja stadsliv, öka trivsel och stärka tryggheten med mål att gatan, efter pågående och planerade grävningar och gatuarbeten, ska bli en attraktiv och tillgänglig gata där genomfartstrafiken begränsas. Projektet ska ske i samverkan med Citysamverkan och i nära dialog med fastighetsägarna och dialogprocessen med fastighetsägarna har vuxit då intresset för platsen är stor. Under våren 2024 kommer projekteringen att startas upp. Under 2025 och 2026 kommer anläggandet att utföras i etapper.

Slottsparken

Uppsala kommuns innerstadsstrategi lyfter behovet av fler och bättre parker. I takt med att Uppsala växer finns behov av nya parker och bättre tillgänglighet till befintliga parker. Slottsparken är en central park med stor yta som skulle kunna utvecklas för större attraktion som eget besöksmål och för större trivsel som promenadområde mot andra mål. Under våren 2024 kommer programhandlingen färdigställas tillsammans med fastighetsägaren Statens fastighetsverk. Under första kvartalet 2024 inleds projektering för etapp 1 och under kvartal 3 påbörjas anläggandet.

Kommentarer avvikelser bokslut 2023

INVESTERINGAR Gatu- och samhällsmiljönämnden			
Belopp i miljoner kronor	Utfall 2023	Budget 2023	Årsprognos 2023
Park/barn/natur/biologisk mångfald	-51,0	-61,0	-50,8
Stadsutveckling/stråk/förbindelser	-198,0	-211,7	-192,7
Stadsutveckling allmän plats	-21,0	-35,6	-21,9
Gång och cykelfrämjande	-65,0	-71,9	-55,9
Hållbart Resande/mobilitet	-31,0	-29,8	-30,7
Teknik och miljöutveckling	-41,0	-61,7	-54,0
	-407,0	-471,7	-406,0

Den mest förekommande avvikelse vid årsbokslutet 2023 är senareläggning av projekt. De främsta anledningarna är en längre genomförandetid på grund av detaljplan- och tillståndprocesser, sämre eller nya förutsättningarna på plats än förutsett med samt längre tid för dialog med intressenter än planerat. Några investeringsprojekt med kopplingar till exploateringsprojekt har blivit försenade eftersom det närliggande exploateringsprojektet inte har den framdrift som varit tänkt. Nämnden har fortsatt arbetet med kvalitetssäkring av projektens förutsättningar, bland annat genom att tydliggöra investeringsprocessen samt arbetssätt för att tidigt beskriva förutsättningarna för respektive projekt. Med en mer riktad och precis planering minskar riskerna under utförandet och säkrar kostnadsbilden för respektive projekt.

Kvalitetssäkring av prognoser och kalkyler har fortsatt under året och lett till bättre prognossäkerhet än 2022.

Nedan återfinns kommentarer till större avvikelser i prognos mot budget, se bilaga ”investeringsrapport” för detaljerad redovisning av samtliga projekt.

Park, barn, natur och biologisk mångfald

Arosparken lekplats - Kostnadsökning med 1 miljon kronor för projektet på grund av ökade priser bland annat för utrustning som installerats i parken. Projektet färdigställdes under 2023.

Blekingeparken – Senareläggs och 1 miljon kronor flyttas från 2023 till 2025 på grund av omprioriteringar bland investeringsprojekten.

Dalkarlskärrsvägen – Projektet färdigställdes 2023 inom den budgeterade ramen. Arbeten som skulle ha utförts 2022 utfördes 2023 på grund av väderförhållanden, 2 miljoner kronor flyttades från 2022 till 2023.

Fallskydd 2023 - Omfattningsförändring med minus 1 miljon kronor för 2023 på grund av otillgängligt material utifrån miljö- och funktionskrav vilket gör att inga slitlager har bytts ut under året. Några fallskyddsytor har renoverats med kork. Kvaliteten på materialet och på utfört arbetet är inte fullgott. HIC-värdena (Head Injury Criterion) är goda men materialet krymper vilket resulterar i att det uppstår glipor mot kanter och sarger, och i vissa fall har det krympande materialet tagit med sig material, exempelvis kantsten i rörelsen. Det skapar också snubbelkanter. Även sprickor i materialet förekommer. Idag finns inget annat tillgängligt fallskyddsmaterial som uppfyller klimatkraven.

Frederiksbergsparken och Bärumparken - Kostnadsökning med 1 miljon kronor på grund av ökade priser bland annat för utrustning och vinterarbeten. Projektet färdigställdes 2023.

Bad (Borgardalsbadet, Sandviksbadet, Sunnerstabadet) - Kostnadsminskning 1 miljon kronor för 2023 då anläggningen av Borgardalsbadet och Sandviksbadet blev billigare än beräknat. Vidare senareläggs åtgärderna för Sunnerstabadet och 5 miljoner kronor flyttas från 2023 till senare. Upphandlingen av åtgärderna vid Sunnerstabadet behöver göras om på grund av för få och orimliga anbud vid den första upphandlingen.

Vårdsätrabadet – Behov av ytterligare utredningar har tillkommit, bland annat en fågelinventering samt anmälan om vattenverksamhet innan detaljplanarbete kan fortsätta. Utredningarna finansieras inom driftsbudgeten.

Lindbackens lekplats – Senareläggs och 1 miljon kronor flyttas från 2023 till 2024 på grund av omprioritering inom lekplatsprojekt.

Musikparken – Senareläggs och 2 miljoner kronor flyttas från 2023 till 2024. Anledningen är att kalkylen som togs fram under projekteringen var högre än budgeten för projektet. Ett omtag har gjorts i ambitionsnivån för att uppnå projektmålen utan att öka kostnaderna för projektet.

Nåntunaparken lekplats - Kostnadsökning med 2 miljoner kronor för projektet som helhet på grund av ökade kostnader eftersom entreprenaden pågick under vintertid. Projektet färdigställdes 2023.

Gränbyprogrammet – Inga avvikelser för projektet. Bidraget från Boverket om 5 miljoner kronor för åtgärder som genomfördes under 2023 har betalats ut i förväg det vill säga under 2022.

Stadsträdgården, depåområdet – Senareläggs och 3 miljoner kronor flyttas fram från 2023 till 2024 för samordning med intilliggande projekt.

Utveckling Årike Fyris – Senareläggs på grund av tillståndsprövning hos Mark- och miljöödomstolen, 7 miljoner kronor flyttas från 2023 till 2024.

Stadsutveckling – stråk och förbindelser

Kv. Vapenhuset - Råbyvägen – Senareläggs och 3 miljoner kronor flyttas fram från 2023 till 2025. Den exploateringsfinansierade delen av projektet har stoppats för vidare utredning på grund av ändrade förutsättningar för ledningsflytt som ökar kostnaderna väsentligt.

Råbyvägen (Väderkvarnsgatan - Kungsggatan) - Kostnadsminskning med 1 miljonkronor för 2023 som en konsekvens av en detaljplan som inte längre har någon aktualitet. En utredning av åtgärdsbehov görs under 2024 för en eventuell ombyggnation senare.

Tillgänglighet – Kostnadsminskning med 1 miljon kronor på grund av att tillgänglighetsbehovet tillgodoses bättre vid anläggningsskedet, vilket leder till färre ombyggnationer i senare skeden.

Tätning Ruddamms- och Geijersdalen - Kostnadsökning med 2 miljoner kronor för 2023 på grund av omtag efter skyfall höst 2022.

Projekt Dag Hammarskjölds väg – Senareläggs och 5 miljoner kronor flyttas fram från 2023 till 2024 och 2025 på grund av tillståndsprocessen för Cinnerbaggen.

Tröskvägen –Kostnadsökning med 1 miljon kronor på grund av dyrare utförande eftersom belysningsstolpar behövde flyttas. Projektet är avslutat.

Beläggningsreinvestering, gata – Kostnadsminskning med 3 miljoner kronor på grund av avtalsfrågor vid uppstart av nytt ramavtal.

Reinvestering, gata – Kostnadsminskning med 1 miljon kronor på grund av avtalsfrågor vid uppstart av nytt ramavtal.

Beläggningsreinvestering, gång och cykel – Kostnadsminskning med 1 miljon kronor på grund av avtalsfrågor vid uppstart av nytt ramavtal.

Beläggningsreinvestering, gångbana – Kostnadsminskning med 2 miljoner kronor på grund av avtalsfrågor vid uppstart av nytt ramavtal.

Tullgarnsbron – Tidigareläggning med 9 miljoner kronor från 2024 till 2023 på grund av flera indexregleringar under 2023 samt att framdriften har reglerats utan fördröjning mellan utförda arbeten och fakturering. Total budget för projektet är oförändrad.

Vretgränd, cykelbro – Senareläggs, 1 miljon kronor flyttas från 2023 till 2024 på grund av att en leverans försenades något och granskningen av handlingar tog längre tid än planerat.

Framkomlighet (Framkollus) – Kostnadsminskning med 1 miljon kronor på grund av delvis omfördelat till trafiksignaler, signalprioritering och delvis inte upparbetat. 1 miljon kronor flyttas fram till 2024 för vidare arbete med signalprioritering och framkomlighetsåtgärder vid Ölandsresan.

Vimpelgatan och projekt inom fyrsårsavtalet – projekten flyttades under året till kommunstyrelsens investeringsbudget med 1 miljon kronor respektive 4 miljoner kronor.

Stadsutveckling - allmän plats

Brantingstorget - Kostnadsökning med 3 miljoner kronor på grund av dyrare anbud än beräknat, orsakat av indexökningar, dyrare materialpriser under upphandling som skedde under hösten 2022. Projektet färdigställdes 2023.

Dragarbrunnsgatan – Senareläggs och 6 miljoner kronor flyttas från 2023 till 2024 på grund av stort intresse bland fastighetsägarna för dialog om utvecklingen.

Odinslund, Kulturstråket – Senareläggs och 2 miljoner kronor flyttas fram från 2023 till 2024 och 2025 som en konsekvens av en besparingsåtgärd för resultatpåverkandekostnader för år 2023. Den planerade arkeologiska undersökningen (kostnader som belastar driftsbudgeten) skjuts fram till 2024.

Slottsparken – Senareläggs och 5 miljoner kronor flyttas från 2023 till 2024 på grund av dialogen med Statens fastighetsverk har tagit längre tid än planerat.

Södra Åstråket - Åkanten – Senareläggs och 3 miljoner kronor flyttas från 2023 till 2024, på grund av att det saknas beslut om dispens från biotopskydd.

Södra Åstråket - KAP – Senareläggs, 1 miljon kronor flyttas från 2023 till 2024 på grund av ändrade förutsättningar för projektet, dagvattenhanteringen behöver utredas ytterligare av Uppsala Vatten AB.

Gång- och cykelfrämjande åtgärder

Breddning av cykelbana Kantorsgatan – Senareläggs och 1 miljon kronor flyttas från 2023 till 2024 på grund av försenat intilliggande exploateringsprojekt.

Cykelbana Danmarksgatan (Bolandsg/Kungsängsv-Björkgatan) – Kostnadsökning med 2 miljoner kronor för 2023 på grund högre kostnader för asfalt, kantsten, bärlager och trafikordningar än beräknat.

Cykelbana Karlsrogatan (Krong-Villav) – Innehållsförändring med minus 2 miljoner kronor för 2023 på grund av att utförd projektering visat på otillräcklig målpuppfyllelse. Omtag görs av trafikplanering.

Cykelbana Lindbacken – Senareläggs och 4 miljoner kronor flyttas från 2023 till 2026 och senare på grund av nämnden saknar markåtkomst. Dialog med fastighetsägaren pågår.

Cykelbana Väderkvarnsgatan – Senareläggs och 5 miljoner kronor flyttas fram från 2023 till 2024 på grund av pausad upphandling.

Gång- och cykelväg Årstagatan och Gröna gatan – Kostnadsökning med 1 miljon kronor. Projektet slutfördes 2023.

Cykelväg genom park i Nåntuna, Sävja 2:8 – Senareläggs och 2 miljoner kronor flyttas fram från 2023 till 2024 på grund av försenad exploatering intill projektet.

Cykelväg i Årsta – Senareläggs och 1 miljon kronor flyttas från 2023 till 2024 på grund av utdragen markförhandling.

Cykelväg Ulva via Klastorp – Senareläggs och 5 miljoner kronor flyttas fram från 2023 till 2024 på grund av utdragen detaljplanerprocess och tillståndsprövningar.

Cykelvägvisning – Senareläggs och 2 miljoner kronor flyttas från 2023 till 2024 på grund av GIS-underlag har krävt mer bearbetning än planerat.

Diverse mindre cykelåtgärder – Kostnadsökning med 4 miljoner kronor på grund av höga prisökningar på material, framför allt asfalt. Utöver prisökning på material har en del av arbetena genomförts vintertid vilket också har medfört ökade kostnader.

Cykelöverfarter – Kostnadsökning med 8 miljoner kronor på grund av ökade materialkostnader, anläggningsarbete under vinterhalvåret och högre kostnad för trafikavstängning än förväntat. Då blåljusaktörerna klassat om Norbyvägen till primär uttryckningsväg behövde projekteringen göras om för att anpassas till det.

Cykelvårdstationer – Kostnadsminskning med 2 miljoner kronor på grund av besparingsåtgärder under året. Några stationer är utplacerade.

GC-väg väg 600 till Björklinge skola – Senareläggs och 1 miljon kronor flyttas från 2023 till 2025 på grund av överklagad vägplan för Trafikverkets anslutande projekt för gång- och cykel längs väg 600.

Snabbcykelled 3 G:a Uppsalaleden Råbyvägen G:a Uppsalagatan – Kostnadsökning med 1 miljon kronor på grund av ökad omfattning för att binda ihop cykelstråket med Vattholmavägen.

Järnvägs korsningar längs Lennakatten, cykelöverfarter – Kostnadsminskning med 3 miljoner kronor efter politiskt beslut.

Hållbart resande – mobilitet

Busshållplatser 2021, Vattholma – Kostnadsökning med 2 miljoner kronor på grund av dyrare utförande än planerat bland annat på grund av stora höjdskillnader.

Busshållplatser 2022 - Ekonomikum läge F – Kostnadsökning med 3 miljoner kronor orsakat av en förlängd tidplan på grund av komplicerad hantering av tillfälliga brandvägar och anläggning av stödmur mot anliggande bostadsrättsförening på grund av höjdförhållanden.

Busshållplatser 2023, Hållplatsen Ekonomikum E – Kostnadsökning med 1 miljon kronor på grund av ökade materialkostnader. Busshållplatsen Djursjukhuset - kostnadsökning med 2 miljoner kronor på grund av ändrade mängder asfalt och större trafikmängder än beräknat i kalkylskedet.

Pendlarparkeringar – Senareläggs och 2 miljoner kronor flyttas från 2023 till 2024. Detta beror på att den planerade pendelparkeringen i Järlåsa ligger på Trafikverkets mark och förhandlingarna med Trafikverket för arrendet tar längre tid än planerat. Trafikverket vill ta ut betydligt högre avgifter för sina arrenden.

Åtgärder för buller- och vibrationsutredningar enligt väghållaransvar, Geometriparken – Senareläggs och 1 miljon kronor flyttas från 2023 till 2024 på grund av att tillståndet från Trafikverket tar längre tid än planerat.

Åtgärder för buller- och vibrationsutredningar enligt väghållaransvar, bullerplanket längs Tycho Hedens väg – Kostnadsminskning på 2 miljoner kronor, efter att vinnande anbud efter förnyad konkurrensutsättning blev lägre än beräknat. Projektet är avslutat.

Teknik och miljöutveckling

Julbelysning – Kostnadsminskning med 1 miljon kronor på grund av försenad leverans som gjorde att all julbelysning inte kunde sättas upp 2023.

Byggnation snötipp Stenhagen – innehållsförändring med minus 2 miljoner kronor på grund av att utredningen visade viktiga rekreativvärden på den tänkta platsen. Lokalisering av ny plats ska göras.

Cykelparkeringshuset, trygghetshub – Kostnadsminskning på 1 miljon kronor för 2023 på grund av tidigareläggande av angränsande projekt kopplat till ombyggnaden av Uppsala central som medför att nedmontering av cykelparkeringshuset inom ett par år och projektet har därför avbrutits.

Offentliga toaletter 2022 – 2 miljoner kronor flyttas fram till 2024 på grund av överklagad upphandling av nya toaletter.

Sopkärl – Innehållsförändring med 2 miljoner kronor på grund av omplanering av verksamheten.

Bilaga 3, Uppföljning av fokusmål, nämndmål, uppdrag och åtgärder

Nämndens verksamhetsplan är treårig och visar hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges styrdokument Mål och budget 2023 – 2025. I verksamhetsplanen finns kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag samt nämndens egna nämndmål och de åtgärder som nämnden beslutat om för genomförandet av de uppdrag och fokusmål som kommunfullmäktige beslutat om.

Utöver de uppdrag som tilldelas nämnden i Mål och budget utför nämnden också uppdrag som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutar om under året. Dessa uppdrag följs upp med ett tertials eftersläpning.

I verksamhetsuppföljningen bedömer nämnden i vilken mån den förverkligat kommunfullmäktiges och nämndens egna mål och uppdrag. Status för fokusmålen redovisas utifrån en kommungemensam modell. Vid delårsuppföljningarna prognostiserar nämnden måluppfyllnaden sett till helår enligt följande:

- Fokusmålet är helt uppfyllt – nämndens verksamhet bedöms leda till de resultat den vill se inom målet.
- Fokusmålet är i hög grad uppfyllt – nämndens verksamhet bedöms till övervägande del leda till de resultat den vill se inom målet.
- Fokusmålet är delvis uppfyllt – nämndens verksamhet bedöms bara till viss del leda till de resultat den vill se inom målet.
- Fokusmålet är ej uppfyllt – nämnden har ingen verksamhet som bidrar till måluppfyllelse.

Redovisning av uppdragens status

I tabellerna för respektive fokusmål tydliggörs bedömningen av måluppfyllelse för uppdragen och nämndmålen som hör till målet enligt rapporterad status. Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens åtgärder.

Rapporterade statusar för uppdrag, nämndmål och åtgärder har följande betydelser:

Klar	Uppdraget, nämndmålet eller åtgärden är färdigt. Det gäller även när det som började som ett uppdrag, nämndmål eller åtgärd fortsättningsvis hanteras i ordinarie verksamhet.
Påbörjad	Arbetet med uppdraget, nämndmålet eller åtgärden går enligt plan.
Väntar	Arbetet med uppdraget, nämndmålet eller åtgärden har planenligt inte påbörjats än.
Ej startad	Arbetet med uppdraget, nämndmålet eller åtgärden är inte påbörjat trots att det borde vara det.
Försenad	Arbetet med uppdraget, nämndmålet eller åtgärden är påbörjad men löper inte på enligt plan.
Stoppad	Uppdraget, nämndmålet eller åtgärden genomförs inte.

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Bedömning: Ej uppfyllt

Bedömningen av måluppfyllelse baseras på att nämnden redovisar ett underskott om 48 miljoner kronor för 2023.

Under 2023 beslutade nämnden om åtgärdsplaner för att möta ökade kostnader för vinterväghållning och färdtjänst och för de kostnader nämnden hade för omhändertagande av förorenade massor vid byggandet av Tullgarnsbron. Nämnden har genomfört besparingar om 18 miljoner kronor. Åtgärderna som genomförts är vakanshållning och lägre tillsättning av visstidsanställningar. Övriga åtgärder som nämnden har vidtagit är sänkt ambitionsnivå gällande renhållning, klottersanering, trafikplanering och vägunderhåll. Under oktober och november minskade sopsaltningen på gång och cykelvägar som i stället sandades vid halka. Inom park och friluftsområdet sänktes ambitionsnivån för siktröjningar, parkskötsel och skötsel av naturreservaten. Nämnden har under året bromsat återplantering av träd och renovering av lekytor.

Nämndens verksamhet för samordning av samhällsbetalda persontransporter (färdtjänst, riksfärdtjänst, omsorgs- och skolresor) har under 2023 sett en volymökning. Tidigare år har antalet resor varit omkring 400 000 per år medan det för 2023 uppgått till omkring 500 000. Brukarnöjdheten ligger för 2023 på samma höga nivåer som tidigare år. Det är främst resor åt skolbarn och omsorgsresor som ökat i antal. Omkring 200 förare har certifierats under året. Vid förarcertifieringen säkrar nämnden att förare får rätt information om vad det innebär att köra samhällsbetalda resor och att de får en ökad kunskap om avtalet som nämnden har med leverantörerna.

Arbetet med sandupptagningen under våren drog ut på tiden eftersom en entreprenör hade planerat fel och inte hann med att utföra uppdraget på utsatt tid. Nämnden har delat ut vite på grund av detta.

Hösten 2022 gjordes det en revision av gatuunderhållet på initiativ av kommunrevisionen. 2023 har nämnden definierat vad som behöver åtgärdas för att förbättra beläggningsplaneringen. Nämnden har samlat information om hur andra jämförbara kommuner arbetar inom området för att ha en bra omvärldsbevakning. Nämnden har lagat potthål och andra mindre vägskador på omkring 1100 platser under året och omkring 5900 felanmälningar och synpunkter har hanterats av nämnden.

Kommunfullmäktiges uppdrag	
Uppdrag från Mål och budget 2023 - 2025	
<p>Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.</p> <p>Kommentar: Nämnden har fortsatt arbetet med att ta fram en förbättrad anläggningskostnadskalkylmall för projektverksamheten. Arbetet i nämndens digitala projektledningsverktyg utvecklas för att öka effektivitet och kvalitetssäkring. Resultatet är ökad kunskap avseende projektverksamheten för varje enskilt projekt och på aggregerad nivå leder det till färre nedlagda timmar.</p> <p>Nämnden har tillsammans med kommunstyrelsen börjat identifiera vilka kommunikationsinsatser som inte medför samhällsnytta för att omfördela resurser till kärnverksamheten</p> <p>En rutin för investeringsprocessen har tagits fram för att öka den interna effektiviteten och ytterligare förstärka arbetet att omsätta de politiska målen i nämndens projektverksamhet.</p>	Påbörjad

<p>I årets budget utgör åtta procent, 60 miljoner kronor, kommungemensamma kostnader.</p>	
<p>Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.</p> <p>Kommentar: För att öka det datadrivna arbetet inom nämndens verksamhet har geografisk information uppdaterats och utvecklats. Informationen är tillgänglig för andra delar av kommunen och används som kunskapsunderlag inom exempelvis detaljplanering och översiktsplanering. Sammantaget bidrar detta till en effektivare och mindre personberoende organisation.</p> <p>För att bredda kunskaperna inom geografiskt informationssystem (GIS) i verksamheten har verksamheten gjort ett kunskapslyft genom att utbilda cheferna i GIS. På sikt kommer insatserna bidra till ökad effektivitet genom ett mer datadrivet arbetssätt. Analyser i GIS, till exempel av tillgång av grönyta per invånare, bidrar till bra underlag för beslut om till exempel investeringar.</p> <p>Nämnden har tagit fram kartunderlag för åtgärder i Hågaån och Fyrisåns Aro, digital parkplan, kartlager till pågående översiktsplaneringsarbete och blåljuskollen (nationella vägdatan). Nämnden har upphandlat en leverantör för att digitalisera processen för grävstillstånd och trafikordningsplaner. Det upphandlade systemstödet kommer att medföra att medborgare och företagare möter en transparent och mer effektiv process. Det blir tydligare vilka förväntningar kommunen har på handlingar som ska lämnas in.</p> <p>Nämndens telefonapplikation "Mina resor" är till för att medborgare ska kunna hantera sina samhällsbetalda resor digitalt. I maj gjorde Myndigheten för digital förvaltning en granskning på hur väl telefonapplikationen är tillgänglighetsanpassad. Applikationen fick nedslag för att den inte kan läsa upp text och att den hade fel färgkontraster. Nämnden har arbetat med att åtgärda nedslagen och vid en uppföljande granskning under hösten gjorde myndigheten bedömningen att det tidigare hotet om vite ej längre är aktuellt eftersom åtgärdsarbetet fortlöper enligt plan. Applikationen är viktig eftersom den används mycket av föräldrar som bokar och bokar av resor till sina barn.</p> <p>Under året har renhållningsverksamheten arbetat med ruttoptimering för tömning av papperskorgar med stöd av artificiell intelligens. Arbetet är i sin linda och syftet är att körsträckorna ska optimeras för att effektivisera verksamheten och minska utsläppen.</p>	Påbörjad
<p>Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.</p> <p>Kommentar: Nämnden beslutade den 13 december 2023 om en reviderad kompetensförsörjningsplan.</p> <p>Nämnden har följt kompetensförsörjningsplanen 2023. Eftersom det har varit ett utmanande ekonomiskt år har nämnden dock varit tvungen att vakanshålla flertalet tjänster. Bedömningen är att det hanterats väl genom prioriteringar av arbetsuppgifter.</p> <p>Nämnden arbetar aktivt tillsammans med arbetsmarknadsnämnden för att locka kvinnor utan egen försörjning till att börja arbeta inom verksamheten.</p>	Påbörjad

Tillkommande uppdrag vid sidan av Mål och budget	
<p>Kommunfullmäktige har beslutat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att uppdra åt kommunstyrelsen och berörda nämnder att i samverkan med Region Uppsala fullfölja överlämnandet av ansvaret för den särskilda kollektivtrafiken till Region Uppsala. <p><i>Besluts punkten ingick i: Överlämnande av ansvar för särskild kollektivtrafik till Region Uppsala (KSN-2022-01202), 2022-06-13.</i></p> <p>Kommentar: Arbetet pågår tillsammans med kommunstyrelsen och Region Uppsala. Under hösten har Region Uppsala tagit fram ett konkret förslag på avtal som nämnden och kommunstyrelsen ser över. Övergången planeras vara genomförd hösten 2025.</p> <p>Dialoger med brukarorganisationer kommer genomföras inför verksamhetsövergången. Hittills har nämnden genomfört dialog med de synskadades riksförbund.</p>	Försenad
<p>Kommunfullmäktige har beslutat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att uppdra till berörda nämnder att senast i december 2022 fastställa ersättningsnivåer för externa utförare att gälla för 2023. <p><i>Besluts punkten ingick i: Mål och budget 2023 med plan för 2024 – 2025 (KSN-2021-03127), 2022-12-12</i></p> <p>Kommentar: Nämnden har under stycket ”kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet och ersättningsmodeller” i Mål och budget 2023 med plan för 2024 - 2025 (sida 106) (KSN-2021-03127) redogjort för nämndens ersättningsmodeller och volymer för externa utförare. Samtliga externa leverantörer är upphandlade och ersättning bestäms i dessa avtal. Upphandlingarna utgår ifrån kravspecifikationer och marknadsmässiga förutsättningar.</p>	Klar
<p>Kommunfullmäktige har beslutat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att göra en översyn av samtliga styrdokument inom parkeringsområdet. <p><i>Besluts punkten ingick i: Översyn av policyer och riktlinjer 27 februari 2023 (KSN-2022-02882)</i></p> <p>Kommentar: Arbetet med översynen pågår tillsammans med andra nämnder och bolag.</p>	Påbörjad
Kvarvarande uppdrag	
<p>Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala.</p> <p>Kommentar: Uppdraget slutförs inom det tillkommande uppdraget från kommunstyrelsen ”att uppdra åt kommunstyrelsen och berörda nämnder att i samverkan med Region Uppsala fullfölja överlämnandet av ansvaret för den särskilda kollektivtrafiken till Region Uppsala”.</p>	Stoppad

Nämndmål	
<p>N1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.</p> <p>Kommentar: Nämndens verksamhet säkras genom regelbundna avstämningar mellan medarbetare och chef att arbetsbelastningen inte blir för hög. Yttre faktorer har gett ökade kostnader och beslut om kostnadsminskningar har lett till att tjänster vakanshållits under året. Regelbunden dialog möjliggör omfördelning av arbete och prioriteringar i genomförandet. Samarbetet i verksamheten har ökat utifrån det ekonomiska läget för att säkra leveranser och rimlig arbetsbelastning.</p> <p>I årets medarbetarundersökning är indexet för arbetsituation 77 vilket är en ökning jämfört med 2022 (73) och 2021 (72). De åtgärder som vidtagits under året följs upp i medarbetarundersökningen 2024.</p>	Påbörjad
<p>N1.2. Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkras leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap.</p> <p>Kommentar: I början av året genomförde stadsbyggnadsförvaltningen en gemensam dag för att förstärka en behovs- och syftesdriven utveckling. Förvaltningen arbetar systematiskt för att säkra att arbetsprocesserna är värdeskapande och att utvecklingen utgår från kommuninvånarnas och näringslivets behov. En målbild för hur förvaltningen ska vara så välfungerande som möjligt har tagits fram tillsammans med alla medarbetare på förvaltningen.</p> <p>Resultaten från medarbetarundersökningen visar på ökningarna inom samtliga områden jämfört med tidigare år. Indexet för hållbart medarbetarengagemang, som mäter nivån av engagemang som medarbetarna har, har ökat till 78.</p>	Påbörjad

Indikatorer

Indikator	2020	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Medarbetare som har många frånvarotillfällen de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel, tillsvidareanställda.	8,4	12,3	12,3	15,2	Minska		
Kvinnor	3,9	5,7	5,6	8,7			
Män	4,5	6,6	6,6	6,5			
Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex.	76	76	77	78	Öka		Medarbetarundersökning 2023
Kvinnor	75	77	77	78			
Män	76	75	76	78			
Index för ledarskap i medarbetarundersökningen	76	77	78	81	Öka		Medarbetarundersökning 2023
Kvinnor	77	79	81	82			
Män	74	75	76	79			

Indikator	2020	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Index för arbetssituation i medarbetarundersökningen.	73	72	73	77	Öka		Medarbetarundersökning 2023
Kvinnor	69	70	72	75			
Män	76	74	74	79			
Medarbetare som anser att ens chef uppmuntrar till förbättringar av verksamheten.	77	78	78	80	Öka		Medarbetarundersökning 2023
Kvinnor	79	80	80	82			
Män	74	76	75	78			
Medarbetare som anser att ens arbetsplats följs upp och utvärderas på ett bra sätt.	60	62	61	63	Öka		Medarbetarundersökning 2023
Kvinnor	58	63	61	61			
Män	62	61	61	64			
Medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål.	78	77	76	76			Medarbetarundersökning 2023
Kvinnor	77	78	78	77			
Män	79	77	74	75			
Sjukfrånvaro totalt andel	4,6	3,9	4,5	4,4	Minska		
Kvinnor	4,8	4,4	5,0	4,7			
Män	4,4	3,4	4,1	4,1			

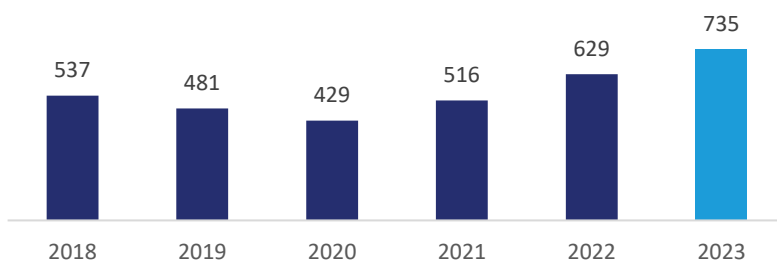
● Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Bedömning: Helt uppfyllt

Bedömning av måloppfyllnad baseras på att genomförandet av uppdrag och åtgärder löper enligt plan.

Nämnden analyserar konsekvenser ur ett näringslivsperspektiv löpande i linje- och projektverksamhet för att underlätta och stimulera ett välmående näringsliv. Under 2023 har nämnden upphandlat varor för omkring 735 miljoner kronor vilket visar vilken stor aktör den är på marknaden i Uppsala. Ökningen i inköpsvärde de senaste åren beror till stor del av ökade avtalskostnader för det som nämnden upphandlar på grund av händelser i omvärlden och inte att nämnden köpt mycket mer varor och tjänster (se tabell 1).

Inköpsvärde i miljoner kronor

Tabell 1

Den 3 juni invigdes stora torget. Den nya utformningen fördubblar ytan för uteserveringar till drygt 600 kvadratmeter eftersom busshållplatserna tagits bort. Det är bra för näringslivet på platsen, ger fler affärsmöjligheter samtidigt som platsen stärkt som offentlig plats. Torget är mer flexibelt och kan nyttjas för olika ändamål. Bussarna fortsätter att trafikera torget efter ombyggnationen för att möjliggöra för centrala busshållplatser, vilket är bra för handeln i centrala Uppsala.

Under sommaren iordningställdes sommargator, men med något mindre utsmyckning än föregående år. Nytt för i år var sommartorgen på Kungsängstorg och Vaksalatorg. Där har nämnden satt upp sittgrupper med belysning. På Vaksalatorg har nämnden ändrat hur foodtrucks får vara placerade för att aktivera platsen.

Nämnden har renoverat de gamla pumparna vid Upplandsmuseet och Östra Ågatan. Det har gjort att platserna blivit finare och attraktivare. Pumpen vid Fyristorg kommer renoveras i framtiden.

Kanotuthyrare har efterfrågat platser vid de södra delarna av Fyrisån för att bedriva verksamhet. Nämnden möjliggjort detta på två platser, vid Lundellska skolans idrottshall och vid minigolfbanan.

Tillsammans med stora ledningsägare har nämnden genomfört så kallad ledningssamordning. Det innebär att kommunen har hjälpt olika ledningsägare med samordning när det ska genomföras grävarbeten på allmän plats. Platsen behöver då inte grävas upp fler gånger vid olika tillfällen och det minskar störningarna från grävarbetena.

Kommunens service i myndighetsärenden mäts genom ett nöjd-kund-index (NKI). Resultatet för markupplåtelser har ökat från 66 (2020), 71 (2021) till 73 (2022) vilket är en stor ökning. Sveriges kommuner och regioner (SKR) klassar resultat över 70 som högt. Handläggningstiderna för gräv tillstånd är kortare för 2023 jämfört med tidigare år vilket är en effekt av att nämndens verksamhet arbetat för hög inre effektivitet. Under året har nämnden handlagt cirka 750 markupplåtelser för exempelvis byggetableringar och uteserveringar och beviljat omkring 1300 gräv tillstånd och trafikordningsplaner.

Tillsammans med plan- och byggnadsnämnden arbetar nämnden med att testa ”realtids NKI”. Det innebär att de som har sökt markupplåtelse får frågor direkt efter att de gjort sin ansökan. En första utvärdering av arbetssättet kommer göras i början av 2024.

Under året har nämnden genomfört företagaresbesök, ofta i samband med att företagaren fått avslag i ärenden om markupplåtelse. Samtalen har i dessa fall fokuserat på varför företagaren fått avslag och förståelsen har ökat mellan nämnden och företagaren. Utifrån samtalen lär sig nämnden vilka förändringar som den behöver göra för att ytterligare underlätta för företagare.

Nämnden har deltagit till leverantörsträffar tillsammans med kommunstyrelsen. Utöver det har dialog kring befintliga ramavtal genomförts för att lyssna in och få inspel över hur samarbetet och kontrakten upplevs till grund för förbättringar. I upphandlingsarbetet har flera RFI (Request For Information) genomförts för att anpassa förfrågningsunderlag så bra som möjligt utifrån uppdragets och näringslivets behov.

Nämndens verksamhet, fastighetsägare och handeln i city har haft arbetsmöten för att vidareutveckla Povel Snickares gränd och Dragarbrunnsgatan. Det har lett till kunskapsdelning och en gemensam bild av vilka åtgärdsbehoven för platserna är.

Nämnden har påbörjat arbetet med att följa upp hur ledningsägare uppfattar teknisk handbok, läs mer [här](#), för att se om och hur nämnden kan förbättra den och närliggande processer för att stödja ledningsägarna. I förlängningen får kommunen bättre schakter, trafikordningsplaner och återställningar efter grävarbeten. Syftet är också att uppföljningen bidrar till att teknisk handbok fungerar som levande styrning.

Kommunfullmäktiges uppdrag	
Uppdrag från Mål och budget 2023 - 2025	
<p>Uppdrag 10. Förenkla företagarnas vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.</p> <p>Kommentar: Under året har nämnden säkrat samordning och effektivitet i företags servicen tillsammans med plan- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsens näringslivsverksamhet där frågor från företagare gemensamt besvaras. Det innebär att företagare snabbt får ett samlat svar.</p> <p>Innan näringsidkare skickar in ansökan om markupplåtelse hör de ofta av sig till nämnden. Dialogen gör att näringsidkaren ofta träffar rätt med sin ansökan eftersom den tagits fram i dialog med verksamheten. Det bidrar till en snabbare process och att den sökande blir nöjd med handläggningen.</p> <p>Under hösten har nämnden också etablerat regelbundna avstämningar med Uppsala Citysamverkan i frågor om markupplåtelser. Citysamverkan får ofta information om vad restaurangägare önskar och vidareförmedlar den informationen till nämnden. Samarbetet är viktigt eftersom Citysamverkan är en välfungerande länk mellan nämnden och näringslivet i city.</p> <p>Nämnden förhåller sig till det lokala näringslivets möjligheter att lämna anbud i samband med att upphandlingar ska genomföras. Det är viktigt att balansera lagar och regler i lagen om offentlig upphandling samtidigt som nämnden ska göra det möjligt för lokala aktörer att lämna konkurrenskraftiga anbud i upphandlingar.</p> <p>Nämnden samarbetar också löpande med Uppsala Citysamverkan för att öka attraktiviteten i Uppsalas centrala delar. Fokus har också legat på affärs- och medborgarplatsmodellen (AMP-modellen). På Forumtorget och några omgivande gator har och kommer insatser att göras med syftet att göra Uppsala centrum till en tryggare och attraktivare plats att vistas på för alla. Modellen</p>	Påbörjad

<p>går ut på att aktivera platsen genom att ha regelbundna aktiviteter så att medborgare, oavsett ålder eller intressen, känner att de vill och får använda platsen.</p> <p>Det var planerat att omkring 100 av nämndens medarbetare skulle utbilda sig i ett Customer Relationship Managementsystem (CRM). Den kommunövergripande upphandlingen av CRM systemet har avbrutits på grund av bristande konkurrens eftersom det kommit in för få anbud.</p> <p>För att utveckla Uppsala som hållbar och internationellt konkurrenskraftig destination medverkar nämnden tillsammans med andra i Uppsala kommun, näringsliv och föreningar, Region Uppsala, Länsstyrelsen och Universitet i Uppsala klimatprotokoll. Syftet med klimatprotokollet är att öka takten i klimatomställningen.</p> <p>För att öka tryggheten och attraktiviteten i city och stadsdelar har nämnden gjort trygghetsvandringar bland annat i de centrala delarna av Uppsala. Trygghetsvandringarna har gjorts tillsammans med fastighetsägare, Uppsala Citysamverkan och polisen.</p>	
<p>Uppdrag 12. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.</p> <p>Kommentar: Nämnden fortsätter att delta i det EU finansierade projektet Nordic way för att utveckla smarta tjänster inom transportsektorn. Uppsala kommun deltar i tre delprojekt, främst inom delprojektet om signalprioritering för transporttrafik. Under året har nämnden medverkat till ett serverbaserat system för signalprioritering för bussar i fem trafiksignaler (Kungsängsleden/Almungevägen) samt för ett räddningsfordon. Testerna har varit lyckade. Systemet bygger på data som skickas i realtid från till exempel bussar i linjetrafik till trafiksignalerna som då prioriterar bussarna och kortar restiden.</p> <p>Tillsammans med Uppsalahem deltar nämnden i projektet Ignite. Syftet med projektet är att nå kommunens mål för ökat hållbart resande genom att hitta bolag som kan ha lösningar för olika mobilitetsbehov.</p> <p>Nämnden samarbetar också med ett antal kommuner i Stockholms regionen och Tyréns för att ta ett större helhetsgrepp för att se vilka effekter mobilitetsåtgärder får i nybyggnationsområden.</p> <p>I projektet Rättvis mobilitet i Gottsunda samarbetar nämnden med Formas, Kungliga tekniska högskolan (KTH), Uppsala universitet och Uppsalahem. Projektet syftar till att identifiera hur en kommun kan arbeta med delad mobilitet i socialt utsatta områden eftersom forskning visar att medborgares möjlighet till rörlighet är en viktig faktor för integration.</p> <p>Nämnden ansökte tillsammans med kommunstyrelsen om medel inom ramen för VINNOVAs utlysning <i>Systemdemonstratorer för klimatneutrala städer</i>. Uppsala kommun fick inte ta del av utlysta medel.</p>	Påbörjad

Tillkommande uppdrag vid sidan av Mål och budget	
<p>Kommunfullmäktige har beslutat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att beakta motionärens förslag i enlighet med föredragningen i samband med upprustning av torgytan vid kvarteret S:t Per. <p><i>Besluts punkten ingick i ärendet Motion av Mohammad Hassan (L) om att lägga in periodiska systemet som installation på gågatan i Uppsala (KSN-2015-1696), § 56 2017-02-27.</i></p> <p>Kommentar: Uppdraget planeras att genomföras år 2028 i samband med att nämnden utför åtgärder på Norra gågatan.</p>	Väntar
<p>Kommunfullmäktige har beslutat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att kommunen verkar för flytt av cykelparkeringarna utmed Fyrisån till lämpliga närliggande platser. <p><i>Besluts punkten ingick i: Svar på motion om ett grönare och mer attraktivt årum från Mats Åhlund (C) (KSN-2021-03464), §37 2022-11-23.</i></p> <p>Kommentar: Vid delar av Fyrisån har nämnden flyttat cykelparkeringar till ersättningsplatser. Det finns en utmaning i att hitta lämpliga ersättningsplatser för samtliga cykelparkeringsplatser längsmed ån. Arbetet fortsätter framöver.</p>	Påbörjad
<p>Kommunfullmäktige har beslutat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att se över kommunens allmänna föreskrifter om försäljningsplatser i syfte att tiderna för försäljning på Vaksala torg ändras så att handel tillåts även på söndagar, samt att Vaksala torg blir möjligt för Uppsalaborna att använda för handelsverksamhet även på söndagar. <p><i>Besluts punkten ingick i: Svar på motion om aktiviteter på Vaksala torg på söndagar från Stefan Hanna (KSN-2021-02753), KF 2023-06-19.</i></p> <p>Kommentar: Nämnden har påbörjat arbetet med att se över föreskriften i sin helhet för att uppdatera vilka tider som gäller för torghandel på Vaksala torg och övriga försäljningsplatser. Nämnden ser även över vilka platser kommunen ska erbjuda vid torghandel.</p>	Påbörjad

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Bedömning: I hög grad uppfyllt

Bedömningen av måloppfyllnad baseras på att majoriteten av beslutade uppdrag och åtgärder löper enligt plan och ger önskade effekter.

Samhällsbyggandet medför klimatpåverkan på grund av långa och många transporter med tunga fordon och för att byggandet ofta innebär att mycket betong och cement används. Inom nämndens verksamhet har det genomförts en tyngdpunktsförskjutning till hållbara material och drivmedel.

I Ulleråker projektet har det byggts färdigt en dagvattendam i Hospitalträdgården. Dagvattendammen är bra för biologisk mångfald eftersom den gynnar djurliv som insekter, grodor och fåglar. Dammen har också ett pedagogiskt perspektiv eftersom det kommer finnas informativa skyltar vid dammen och i andra delar av Hospitalträdgården. Bryggorna som färdigställts i dammen har byggts i samarbete med Bolands snickeriet som är en verksamhet som drivs av kommunens utbildnings- och jobbcenter. Dammen har också till syfte att rena dagvatten från centrala Ulleråker innan det når Fyrisån. I tidiga faser av projektet har man varit tvungen att fälla träd. Många av träden har getts till Skansen i Stockholm där de har använts till att bygga båtar och förstärka byggnader. Eftersom hantering av grävmassor ger mycket koldioxidutsläpp har nämnden i projektet arbetat utifrån principen smart masshantering. Det innebär att massorna som grus och jord har återanvänts i projektet i så hög utsträckning som möjligt vilket ger lägre transportsträckor för tunga fordon. Projektet har också återanvänt mycket sten som legat på kommunens lager i Kungsängen. Det handlar till exempel om sten från när gamla Flottsundsbron revs. I projektet har de stenarna återanvänts till att exempelvis bygga stödmurar. När nämnden grävt upp asfalt för att göra ledningsarbeten har gatsten hittats i lagret under asfalten. Även den stenen kommer att återanvändas i Ulleråkerprojektet. För att kunna arbeta mer systematiskt finns det ett behov av en uppställningsplats för detta. Det skulle göra att det finns ett större och etablerat lager av till exempel sten och andra massor som kan användas till anläggningsarbeten.

Vid ombyggnationen av stora torget har stora mängder sten återanvänts. Genom att återanvända befintliga granithällar och smågatsten är den totala klimatbesparingen för projektet är 226 ton koldioxidekvivalenter. 2019 var klimatpåverkan från svenskarnas konsumtion i snitt 9 ton per person. Projektet har alltså minskat klimatpåverkan motsvarande omkring 25 svenskars årliga klimatpåverkan. Genom att återanvända sten har kostnaderna för projektet minskat med 457 000 kronor.

Ett annat exempel på hur nämnden arbetar för minskad klimatpåverkan är vid utbyggnaden i Gunsta. I Gunsta byggs omkring 1500 bostäder, skola, idrottshall, förskolor, servicepunkter för landsbygden inklusive handel. Marken består av mycket lera och håller mycket vatten. Det gör att marken behöver dräneras för att den inte ska röra på sig och då förstöra gator och vägar. Markförstärkningsarbetet har ändrats från att sätta ner kalkcementpelare för att göra grundläggningen till ett arbetssätt med vertikaldränering och överlast. Det är både dyrt och dåligt för miljön att använda kalkcementpelare. Stenkrossen som används till överlasten har återanvänts från ett närliggande projekt. Nämnden planerar för en så hög återanvändning av massor som möjligt för att bygga gator och återställa gröna ytor.

I den planerade utbyggnaden av de sydöstra stadsdelarna kommer det uppstå stora mängder massor. Beräkningar visar att det kommer krävas omkring 800 000 tunga lastbilstransporter för att möjliggöra den planerade utvecklingen. För att återanvända så mycket massor som möjligt har nämnden tagit fram en strategi för masshantering. Strategin påverkar utbyggnadsordningen för det sydöstra stadsdelarna eftersom utbyggnaden kommer genomföras med hänsyn till var schaktmassorna uppstår och var behovet av fyllnadsmaterial finns. Den planerade masshanteringen kommer leda till kortare transporter och till att nyttjandegraden för maskiner ökar och det leder till minskade utsläpp av koldioxid.

När nämnden bygger strävar den efter att använda så lite betong som möjligt. En utmaning är att använda alternativa fästansordningar i stället för att gjuta fast produkterna i betong i exempelvis lekanordningar.

Bygget av Tullgarnsbron certifieras utifrån hållbarhetsprogrammet CEEQUAL som är ett evidensbaserat hållbarhetscertifieringssystem för infrastrukturprojekt. Det betyder att man måste bevisa hur väl man jobbar med hållbarhetsfrågorna i projektet. Certifieringen har bäring mot samtliga tre hållbarhetsaspekter (ekologisk, social och ekonomisk). Ambitionen för Tullgarnsbron är att 60 procent av kraven för en certifiering ska uppnås. Etapp 1 och etapp 2 har nu byggts färdigt och utvärderingar visar att båda etapperna har uppnått 80 procent av ställda CEEQUAL krav. Nämnden har använt klimat kalkyler för Tullgarnsbron. Enligt beräkningar är baslinjen, de koldioxidutsläpp projektet skulle genererat om det genomförts enligt traditionella metoder, för projektet utsläpp om 630 ton koldioxidekvivalenter. Det slutgiltiga resultatet visar att utsläppen av koldioxidekvivalenter blev 320 ton, alltså har de val som gjorts i projektet halverat utsläppen av koldioxidekvivalenter. Den största reduktionen är att nämnden använt HVO100 i stället för diesel till anläggningsmaskiner kopplat till masshantering (35 procent). Bron har byggts färdigt under 2023. Nämnden har även byggt färdigt den anslutande gång- och cykelbanan, Ulleråkersbanan, från Eklundshofsbacken till Kungsängsbron och belysningen har förtätats. Det ingår i projektet eftersom syftet är att förenkla för medborgare att på hållbara sätt röra sig söderut. Byggnationen av Ulleråkersbanan gör att det nu är tryggare och säkrare att ta sig till bron. När det gäller ekologiskt hållbara val har projektet använt stål som ska rosta och med tiden härddas av rost. Det är ett hållbarare val än vanligt stål som behöver skötas om och målas årligen. Bron kommer öppnas för trafik i april 2024 och ingår i genomförandet av innerstadsstrategin.

Nämnden arbetar tillsammans med Uppsala vatten AB för att minska användningen av dricksvatten vid skötsel av allmän plats. Skötseln kräver mycket vatten till exempelvis renhållnings- och bevattningsåtgärder. Vatten från Fyrisån används bland annat till sommargatorna och stadsträdgården. Tillsammans med Uppsala vatten har nämnden haft möten med företagare som använder stora mängder vatten i sina processer. Det kan exempelvis handla om att dricksvatten används till kylsystem. Det vattnet kan nämnden återanvända till skötselåtgärder. Tillsammans med Uppsala vatten AB ser nämnden över möjligheten att ordna tappställen för tekniskt vatten vid Bolandsskolan. Vattnet kommer användas till sopmaskiner och för att vattna blommor. Pumpstationen vid Kungsängsbron har öppnat igen under året vilket gör det lättare för nämnden att använda åvatten till bevattning. Åvattnet som tas upp vid pumpstationen används till bevattnings- och driftåtgärder i centrala delarna av Uppsala. Nämnden har under året arbetat med kommunikationsinsatser riktade till medborgare för att de ska minska mängden vatten som används, exempelvis vad medborgaren bör tänka på vid bevattning av trädgården och om det är nödvändigt att fylla upp sin pool. Kommunikationen gjordes under våren och tidig sommar när det var torrt och varmt och var risk för låga grundvattennivåer.

Under året har nämnden färdigställt en gång- och cykelväg längs med Dalkarskärrsvägen mellan Vreta och Hammarskogsherrgård. Sträckan är omkring 2,5 kilometer och ger bland annat boende i Vreta ökad möjlighet att cykla eller promenera tryggt och säkert till Hammarskogsherrgård. Det är en delsträcka av en cykelväg från Vårdsätravägen till Hammarskog. Eftersom cykelvägen korsar en allé finns det risk för att träden skulle må sämre som en effekt. Länsstyrelsen gav dispens till byggandet av cykelvägen om nämnden genomförde kompensationsåtgärder i form av att plantera nya träd i den befintliga allén, detta kommer göras under 2024.

Nämnden arbetar för att hantera de massor som uppkommer vid samhällsbyggande på ett effektivt sätt. Ett exempel är i Skölsta där nämnden bygger infrastruktur till ett exploateringsprojekt med 150 villor. I infrastrukturprojektet är det nödvändigt att spränga bort berg för att göra det möjligt att bygga gator och vägar. Projektet gör bergkross av berget och använder det till att bygga väggkroppar på plats i stället för att köra bort massorna. Beräkningar visar att arbetssättet besparat utsläpp från omkring 5000 lastbilstransporter mellan Skölsta och Björklinge. Infrastrukturprojektet planeras vara klart sommaren 2024.

Nämnden kommer bygga en huvudgata mellan Storstreta och Fullerö under 2024. Med stöd av klimat kalkylen har nämnden kunnat göra vägval som innebär att utsläppen minskar med omkring 40 procent jämfört med om projektet genomförts enligt vanliga metoder. I samband med att huvudgatan byggs kommer några lokalgator och en dagvattendamm också byggas. Dagvattendammen kommer hantera vatten så att risken för översvämningar minskar vilket bidrar till ett klimatanpassat Uppsala 2024.

I Rosendal har andelen gång- och cykelvägar som byggts varit högre än i vanliga anläggningsprojekt eftersom hållbara resor prioriteras. Arbetet kommer fortsätta under 2024. Under året har nämnden tagit fram en bonusmodell för de leverantörer som har en elektrifierad maskinpark av tunga maskiner. Effekterna av att nämnden ökar incitamentet elektrifiering minskar klimatavtrycket i samband med det fortsatta byggandet av infrastrukturen i området. Upphandlingskonstruktionen visar också hur en kommun kan arbeta med upphandlingsverktyget för att minska klimatutsläppen. Projektet har under 2023 planerat för att under 2024 testa fler arbetssätt som ska minska klimatutsläppen. Bland annat kommer korta trottoarsträckor att byggas i trä eftersom det genererar mindre utsläpp. Även andra metoder för att fästa kantsten kommer testas istället för den konventionella fästningen som idag görs med betong. När nämnden testar nya arbetssätt görs det småskaligt för att med tiden kunna utvärdera hur det fungerar för driftverksamhet och medborgare. Efter utvärdering kan beslut tas om att skala upp arbetssättet.

Nämnden främjar cykel löpande i sin verksamhet. Exempel på detta är att den tagit bort kantstensparkeringen på en del av Sysslomansgatan och ersatt 3 bilparkeringar med omkring 50 cykelparkeringar. Björkgatan och Brantingsgatan har fått cykelöverfarter som prioriterar cyklisterna framför bilister genom att cyklisterna ges företräde. Det har även byggts cykelpassage vid Regementsvägen.

Cykelfrämjandet har utsett Uppsala till näst bästa cykelfrämjarkommun efter Helsingborg. Poängsättningen görs utifrån kategorier som infrastrukturinvesteringar, infrastrukturåtgärder, cykelpolitik och uppföljning och mätning av organisatoriska åtgärder.

Nämndens egen regi verksamhet har planterat omkring 300 träd under året, Gränbyparken är den plats där flest träd planterats. Detta är exklusive de träd som externa entreprenörer planterat i projekt på uppdrag av nämnden.

Kommunfullmäktiges uppdrag	
Uppdrag från Mål och budget 2022 – 2024	
<p>Uppdrag 15. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.</p> <p>Kommentar: Nämnden tog 2018 fram den första versionen av en kalkylmall för att kunna göra tidiga beräkningar av kostnaderna för ett projekt och utifrån det göra smarta ekonomiskt hållbara val. Nu har nämnden tagit fram version tre av kalkylmallen. Kalkylmallen i den här versionen visar vilka utsläpp som vägvalen i projektet leder till. Det gör att nämnden i tidiga skeden kan göra beräkningar och ta beslut i respektive projekt som både ekonomiskt och ekologiskt hållbara. Arbetet med klimatkalkylen är i linje med klimatprotokollets arbete. Kalkylen testas i den kommande utbyggnaden i Storvreta där det under året ska byggas en huvudgata mellan Fullerö och Storvreta. I kalkylen lägger nämnden in allt som projekteras, exempelvis asfalt, betong och kantsten för att testa olika material mot varandra och utifrån det ta mer hållbara beslut. Kalkylen visar att de negativa utsläppen blir 27 procent lägre om HVO drivmedel används i transportererna i stället för vanlig diesel och att det blir 6 procent lägre utsläpp om nödvändiga massor krossas på plats.</p> <p>Nämnden har påbörjat arbetet med att stödja hållbar utveckling genom medborgarbudget. Framöver har arbetet inriktningen att stödja medborgare för att genomföra sina goda idéer.</p> <p>Under året har nämnden infört reglering av parkering vid Studentvägen och omkringliggande gator. Utredning av parkeringssituationen har också gjorts i Eriksberg, Kåbo, och Norby. Arbetet med parkeringsöversynen fortsätter och med ambition att införa reglering närmast i Eriksberg, Kåbo, Valsätra och Norra Luthagen.</p>	Påbörjad

För att öka antalet pendlarparkeringar har nämnden genomfört en lokaliseringsstudie för ny pendlarparkering i Vänge och kommer även framöver bygga fler mindre pendlarparkeringar i anslutning till länsvägar runt om i kommunen. Nämnden följer beslutad åtgärdsplan för pendlarparkeringar för cykel och bil i Uppsala kommun (GSN-2020-01998). I Järlåsa vill Trafikverket kraftigt höjt arrendeavgiften för marken för befintlig pendlarparkering som ska utökas och överenskommelse om nytt avtal måste göras. I Gåvsta behöver nämnden ta omtag för att antingen hitta en ny placering för pendlarparkeringen alternativt komma överens med markägaren. Platsen är inte planlagd och förutsättningarna för ett bygglov behöver utredas för att se om det är möjligt att investera i och drifta en anläggning på privat mark som kommunen arrenderar.

Nämnden har rustat upp pendlarparkeringen i Björklinge som varit sliten. Nämnden har försökt hitta en större yta för pendlarparkeringen för att det ska få plats fler bilar, vilket inte varit möjligt. Pendlarparkeringen har också rustats genom att det ställts dit cykelparkeringar samt att nämnden gjort parkeringen tillgängligare genom att bygga trappa, räcke och sinusplattor.

Nämnden har under året arbetat för att främja hållbar mobilitet i nybyggnationsområden genom att den har tagit fram storymaps (webbkartor som integrerar kartor, text, foton, video och till exempel tidsreglage) tagits fram. Interna storymaps underlättar och effektiviserar arbetet eftersom nämnder och bolag får tillgång till nödvändig information för att till exempel ta fram detaljplaner som stödjer hållbar mobilitet. Den externa storymapen gör att byggaktörer har tillgång till samma information utan att behöva kontakta kommunen och det säkerställer samtidigt att byggaktörer får rätt information. Nämnden säkrar löpande att kravställning för mobilitetslösningar finns med i kommunens samhällsbyggnadsprocess. Kraven på dessa har integrerats i de markanvisningstävlingar och markanvisningsavtal som kommunstyrelsen ansvarar för samt inom plan- och byggnadsnämndens processer för bygglov. Nämnden följer också upp och utvärderar resultat för att göra lärdomar och förbättra arbetet. På det sättet blir det tydligt vad i processen som ger vilka effekter. Under året har nämnden arbetat med hållbar mobilitet i Ulleråker, Rosendal och Östra Salabacke. Många kommuner har visat stort intresse för hur Uppsala arbetar med hållbar mobilitet. Nämnden har tagit emot ungefär ett studiebesök per vecka, framför allt i Rosendal.

Utifrån avfallsplanen har nämnden genomfört aktiviteter för att minska nedskräpningen i Fyrisån. Eftersom omkring 85 procent av skräpet i Fyrisån kommer från land ligger fokus på att ta bort skräpet innan det når ån, bland annat genom gula vågen, läs mer [här](#). Det är en aktivitet där kommunens stadsvårdare på fredagarna går genom staden i gula västar och städar. Medborgare i alla åldrar bjuds in till att delta i arbetet. Övrigt kampanjarbete för att hålla Fyrisån ren har pausats som en följd av ekonomiska utmaningar.

Nämnden har påbörjat planeringen för att öka källsorteringsmöjligheterna i offentlig miljö. Under våren togs ett nationellt beslut om att det ska gå att källsortera i samtliga parker och torg med storlek över 2000 kvadratmeter. Under 2024 ska Naturvårdsverket påbörja arbetet med att ta fram en vägledning för kommunerna. Nämnden har börjat identifiera vilka parker som beslutet gäller för och etablerat samarbete med andra kommuner om fortsatt arbete.

Kopplat till åtgärdsprogram för kvävedioxid och handlingsplan för luftkvalitet har nämnden genomfört kompletterande luftföroreningsmätningar på Väderkvarnsgatan och Övre Slottsgatan från 2022 till juni 2023. Halterna av PM₁₀, vilket är grova utsläppspartiklar med en diameter upp till 10 mikrometer som bildas av bland annat slitage av däck, vägar och förbränning, var något högre 2022 än 2021 vid mätstationen på Kungsgatan vilket beror på sämre meteorologiska förhållanden. Den långsiktiga trenden är dock att halterna av PM₁₀ minskar. Det beror främst på minskad dubbdäcksanvändning och dammbindningsåtgärder som utförs av Trafikverket och kommunen och att kollektivtrafikbussar ställt om från euro 5 till euro 6. För att minska utsläppen av PM₁₀

använder nämnden vatten som sprejas ut i samband med att sopmaskiner borstar upp och samlar in damm. Det görs när det är som torrast under våren och tidig sommar. Genomförandet av åtgärdsprogrammet går enligt plan men det finns indikationer på att önskade effekter inte uppnås.

Under året har nämnden börjat utreda effekterna av miljözon klass 2 respektive klass 3 i centrala Uppsala. Vägrenhållningen har under våren prioriterat de gator som är i riskzonen för överskridande av miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10).

För att minska det interna behovet av transporter av medarbetare och gods med bil har nämnden tillsammans med kommunstyrelsen tagit fram en utbildning med syftet att öka kunskapen om trafiksäkerhet hos kommunens medarbetare. I samband med utbildningen uppmuntras medarbetare till att pröva alternativa färdssätt än bilen.

Nämnden har kommit överens med Jällaskolan om att få använda skolans eldningspanna från och med hösten 2023. Det innebär att när nämnden avverkar skog och ris i de norra delarna av Uppsala kommer material som flis och ris att eldas i pannan och leverera energi till skolområdet. Det minskar transportsträckorna i samband med att nämnden fraktar bort grönmassa och avfall från skötsel av grönområden eftersom materialet tidigare körts till Kungsängsplattan. Nämnden har investerat i en flismaskin som gör att träd kan flisas i direkt anslutning till att träd tas ned. Det minskar transporterna och gör att fliset, som är bra växtmaterial, kan användas i närområdet.

För att minska miljöbelastningen från trafik i centrala staden har nämnden under året genomfört planerande aktiviteter. Inom ramen för arbetet med Tullgarnsbron har nämnden haft möten med Uppsala Citysamverkan om hur trafik- och stadsmiljön omkring Islandsbron och Tullgarnsbron ska planeras. Dialogen är viktig eftersom Uppsala Citysamverkan bevakar företagares och fastighetsbolags perspektiv. Det finns en generell oro att handeln och möjligheten att hyra ut lokaler påverkas negativt om det blir svårare att åka bil till området. Önskemålet är att inte enbart använda stängda trafikåtgärder för att minska utsläppen i innerstaden utan att även genomföra åtgärder som lyfter näringslivsperspektivet.

Arbetet med att genomföra åtgärder enligt handlingsplan för mobilitet och trafik fortlöper till största del enligt planerat. Följande är en kort sammanfattning över vad nämnden har gjort inom ramen för handlingsplanen under 2023. Inom det systematiska trafiksäkerhetsarbetet har nämnden kartlagt nuläget och identifierat vilka områden där trafiksäkerheten kan förbättras. Kartläggningen omfattar information om var och vilken tid på dygnet vissa olyckor sker och vilken tid på året som de inträffar och utifrån informationen tas adekvata åtgärder fram. Underlaget bidrar också till att nämnden bättre kan ta fram åtgärder utifrån den kommunala likställighetsprincipen för trafiksäkerhet. Under hösten har nämnden förberett hur trafiksäkerhetsarbetet (även hur perspektiven gång, cykel och framkomlighet) bättre ska implementeras i nämndens investeringsprojekt framöver. Vidare har nämnden tagit fram underlag för hur omfattande trafikavstängningar ska vara utifrån antalet fordon som passerar avstängningen och vilka hastigheter de har. Det handlar om att kunna avgöra ifall avstängningen ska göras med betongsuggor eller koner. Underlagen gör att nämnden är kalibrerad i vilken omfattning avstängningar ska ha och effektiviserar verksamheten. Bokslut för mobilitet och trafik är klart i en första version i början av 2024. Arbetet kommer ge indikatorer som kommer följas över tid.

Utöver detta har nämnden också arbetat med hållbar mobilitet i exploateringsprojekten inom Ulleråker, Rosendal och Östra Salabacke.

För att öka kolbindningen anlägger nämnden våtmarker och fosfordammar. Förprojektering för våtmark vid Ekebysjön är klar, nya medel beviljades i december 2023 för att anlägga våtmarken. Förprojekteringen för Myrby träsk är klar och visar att platsen är olämplig som våtmark. I augusti genomfördes vegetationsbekämpning vid Vedsjön, resultatet var gott och ny

<p>vegetationsbekämpning kommer göras våren 2024. Innan arbetet påbörjades var det svårt att se att det var en sjö, efter insatserna har sjön kommit fram.</p> <p>Försvarsmakten vill att nämnden stoppar kommande anläggning av våtmark i Hågadalen eftersom de tidigare övat i området och det finns risk för odetonerad ammunition i området. Grävarbetena skulle ha börjat 1 december. Nya LONA medel har dock sökts för den större våtmarken vilket innebär att projektet fortlöper. Ytterligare utredningar kommer krävas för oexploderad ammunition.</p>	
<p>Uppdrag 16. Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.</p> <p>Kommentar: Under året har nämnden börjat inventera mark som är lämplig för snabbbladdningsstationer. Materialet kommer marknadsföras till företagare.</p> <p>Det har ännu inte tagits fram en konkret plan för laddningsplatser för elbilar. Uppsala Parkering AB har fortsatt etableringen av laddinfrastruktur på kommunal kvartersmarksparkering som allmänheten kan använda. Laddstolpar har satts upp på skolparkeringar som boende kan nyttja när skolorna är stängda.</p> <p>Nämnden har genom en kommunövergripande samverkansgrupp och BioDriv Öst tagit fram kunskapsunderlag med konkreta förslag specifikt för Uppsala kommuns arbete med laddinfrastruktur. Det kvarstår några juridiska och strategiska frågor om vilken roll kommunen ska ha i laddinfrastruktursfrågan eftersom det ytterst handlar om drivmedelsförsörjning vilket främst är en fråga för den privata marknaden.</p> <p>På nationell nivå håller konkurrensverket på att se över hur en kommun kan och bör agera för att stödja inrättandet av laddinfrastruktur. Nämnden har tagit fram information och publicerat den på Uppsala.se där medborgare får stöd i vad de behöver göra och tänka på för att sätta upp laddplats.</p> <p>Nämnden har byggt om en lastbil till euro 6 från euro 4. Det innebär att lastbilen numera drivs av HVO. Bilar och tyngre fordon har nu det modernaste som går att ha när det gäller bränsle och maskiner.</p>	Påbörjad
<p>Uppdrag 17. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.</p> <p>Kommentar: För att öka möjligheten till fritidsodling medverkar nämnden i plan- och byggnadsnämndens planprocess och säkerställer då att mark kan planläggas som odling. Nämnden har också erfarenhetsutbyte med andra städer som är förebilder inom stadsodling. Arbetet genomförs löpande inom nämndens grunduppdrag. Ett exempel där nämnden bidragit är i detaljplanen för Fyrislund där det föreslås odlingslotter samt i samband med planläggningen av Fyrishovs området.</p>	Påbörjad

<p>Uppdrag 18. Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.</p> <p>Kommentar: Nämnden har som inriktning att öka antalet blomsterängar för att stärka den biologiska mångfalden. I varje ny upphandling av gräs och ängsslätter görs en översyn av gräsytor för att ställa om lämpliga ytor till blomsteräng. Under året har ny upphandling gjorts för de nordöstra stadsdelarna och inriktningen har varit att öka andelen blomsteräng på marker som har rätt förutsättningar. För de centrala och nordöstra skötselområdet har mängden ängsytor med upptagning/blomsterängar, ökat till det dubbla från fyra till åtta hektar. Den nya upphandlingen kommer att gälla från 2024. Under året kommer översyn att påbörjas för resterande skötselområden inför kommande upphandling.</p> <p>Nämnden har fortsatt genomförandet av åtgärderna som är beslutade i Vattenprogram för Uppsala kommun. Åtgärd "Utökad provtagning för recipientkontroll" har inte påbörjats då åtgärden medför höga provtagningskostnader och har därför inte prioriterats. I övrigt har nämnden genomfört de åtgärder som den ansvarar för enligt handlingsplanen. Kommunstyrelsen ska under 2024 besluta om en ny handlingsplan för vattenprogrammet giltig för åren 2024 – 2026. Den kommer omhändertas av nämnden under 2024 och inarbetas i nämndens verksamhetsplan för åren 2025 – 2027.</p> <p>Fyrisån är kommunens största vattendrag. Vattenkvaliteten i ån testas vid sju punkter och vid de senaste mätningarna får vattenkvaliteten i ån "måttlig status". Det finns för höga värden av fosfor och andra förorenande ämnen, till exempel Pfas och metaller. Fyrisån har haft detta resultat sedan provtagningarna började genomföras i början av 2000 talet.</p> <p>Arbetet har påbörjats med att ta fram en ny skötselplan för Hågadalens Nåstens naturreservat. Hittills har dialoger med medborgare och intresseföreningar om hur de använder området genomförts. Detta är viktiga steg i utvecklingsarbetet av reservatet. Nämnden har genomfört en särskild dialog med Akademiförvaltningen som är den största skogsägaren.</p> <p>Nämnden har ökat användningen av biokol, främst vid anläggning av regnvattenbäddar och vid trädplanteringar där det numer alltid används. Biokol ger jorden en rad positiva egenskaper, markens vätskehållande förmåga ökar samtidigt som det binder näringsämnen under en längre tid. Biokol fungerar även som en möjlig kolsänka vilket innebär att det binder koldioxid från atmosfären och motverkar klimatförändringar. Det pågår ett arbete för att undersöka om kommunen ska ha en egen biokolpanna. Det skulle innebära att det ris och träd som nämnden tar bort används till att skapa biokol, även det skulle minska nämndens koldioxidutsläpp.</p> <p>Under hösten har nämnden samarbetat med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i kursen "gestaltning genom förvaltning". I kursen har studenterna tillsammans med nämnden använt nedtagna naturliga material i en tätortsnära natur för att gestalta platsen så den gynnar biologisk mångfald. Under hösten skedde arbetet i Stabbyskogens friluftsområde.</p> <p>Inom ramen för att utveckla arbetet med gröna- och blå kärnor och stärka den biologiska mångfalden har nämnden börjat planera och förbereda för hur den ska skapa kompensationsytor för cinnoberbaggen. Arbetet kopplar till Uppsalas stadsutveckling, framför allt i sydöstra staden och är nödvändigt för att säkra bevarandet av den rödlistade arten samt att Länsstyrelsen kräver att kommunen gör kompensationsåtgärder för arten. Den planerade exploateringen innebär att 252 hektar av artens nuvarande livsmiljöer försvinner och behöver kompenseras av 400 hektar tillskapad livsmiljö i kommunen. Bra kompensationsområden är i Vårdsätra skog, Hammarskog, Hågadalens/Nåsten. Kompensationsåtgärder är att ta ner och ta bort gran och öka andelen lövskog.</p>	Påbörjad
---	----------

I grunduppdraget röjer nämnden löpande undan gammal sly, till exempel i Kronparken, för att värna de gamla stora tallarna som finns där.

Invasiva arter är ett ökande problem och är globalt en av de största orsakerna till förlust av biologisk mångfald. För närvarande finns 36 arter av växter listade i EU-förordningen om invasiva främmande arter som det är lagkrav för markägare att bekämpa. I Uppsala kommuns geografi är det framför allt arterna jätteloka och jättebalsamin som utgör ett större problem. Det finns även en riskklassifieringslista med drygt 100 växtarter som har extra stor invasiv risk och med stor påverkan på ekosystem. Under säsongen 2023 inventerades kontinuerligt platser där arterna förekommit. Jätteloka finns på flera ställen i Uppsala med riklig förekomst framför allt i Bäcklösa, Librobäck, Nyby, Boländerna och Röbo. Efter nyinköpt mark har ytterligare områden behövt åtgärder.

Plantorna bekämpas genom att de grävs upp för hand eller huggs av i marknivå upprepade gånger under säsongen. Under året testades det även att använda hetvatten för att ta död på plantorna. Det viktiga är att plantorna inte får gå i blom och sätta frö då fröbanken i marken kan gro i upp till 10 år, så årliga uppföljningar och flertal bekämpningar per säsong är nödvändiga.

Jättebalsamin finns framför allt längs nedre delen av Fyrisån och utmed strandområden från Fyrisåns mynning till området väster om Skarholmen. Bekämpning har skett genom både maskinklippning och manuell dragning av plantor i flera delområden under juli till september. Det finns även förekomst bland annat i Björklinge som har bekämpats. Även jättebalsamin behöver återkommande bekämpning även om fröbanken är betydligt kortvarigare än hos lokorna.

Silvergran är en ädelgran planterad för cirka hundra år sedan i Vårdsätraskogen inom det nuvarande naturreservatet Gula stigen. Den har fått omfattande spridning och dominerar nu vissa delar av skogen. Enligt skötselplanen ska silvergranarna bekämpas, och under vintern 2022/2023, samt i slutet av 2023 har vissa områden röjts på silvergran för att begränsa deras utbredning och spridning för att på flera års sikt kunna få bort den helt.

Nämnden utvecklar löpande arbetssätt för att dokumentera var de invasiva arterna finns och hur de bör bekämpas. I och med klimatuppvärmningen finns en ökad risk för fler invasiva arter som hotar den biologiska mångfalden.

Uppdrag 19. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i stad och tätorter.

Kommentar: Ett kojindex har tagits fram som visar barns tillgång till park- och naturmiljöer inom ett avstånd av 300 meter. Kojindexet kopplar till hur nämnden prioriterar vilka parker och lekplatser som ska byggas eller rustas upp. Kojindexet visar på ett områdes behov av gröna lekytor.

Under 2023 har nämnden justerat och beslutat om ny parkplan samt prioriteringsmodell för inspel till parkplanen. I prioriteringsmodellen poängsätts parker utifrån vissa kategorier, exempelvis närheten till natur, gentemot parkplanen. Höga poäng visar god måluppfyllnad mot parkplanen och låga poäng visar låg måluppfyllnad. Låg måluppfyllnad indikerar att parken bör prioriteras för åtgärder för att säkra god tillgång till park- och naturmiljöer för medborgare.

För att skapa bättre överblick av beståndet av stadsträd och öka krontäckningen har nämnden sedan 2017 genomfört en trädinventering och kartlagt samtliga träd i tätorterna i kommunen. Nämnden har under året analyserat inventeringen och gjort underlagen tillgängliga i GIS kartlager. Det innebär att det går snabbt att komma åt befintliga data om träden i exempelvis en stadsdelspark och se hur krontäckningen är och hur fördelningen mellan olika trädarter är i parken. Nämnden kan därför arbeta strategiskt med utvecklingen av Uppsalas träd. Det kan

Påbörjad

handla om vilka trädarter som behöver planteras var för att få en bredd av arter och därigenom ökad motståndskraft mot exempelvis skadedjur men också var inom kommungeografin som det behövs fler träd för att öka krontäckningen.

Ett förslag till Riktlinjer för Uppsalas träd har tagits fram och synpunkter har tagits in från berörda nämnder och kommunala bolag. Synpunkterna har sammanställts och hanterats.

Riktlinjerna utgår från 3-30-300 perspektivet. Man ska alltid ska kunna se minst 3 träd när man befinner sig i stadsmiljö, 30 betyder att ett stadsområde ska ha minst 30 procent krontäckning, 300 betyder att det ska vara max 300 meters avstånd till närmsta grönområde från där man bor i staden.

Under året har nämnden påbörjat enklare utvecklingsarbeten för att binda ihop gröna stråk och skapa spridningskorridorer för växt- och djurliv men också för att skapa rekreativstråk för medborgare. De östra delarna av Uppsala kräver mer omfattande åtgärder för att skapa sammanhängande gröna stråk eftersom det finns färre befintliga gröna områden men relativt många ytor med gräs. Det krävs därför mer investeringar för att tillskapa natur som sedan kan bindas ihop. Nämnden arbetar med en plan för hur enklare driftåtgärder kan säkra grönstrukturer. Driftåtgärderna kan handla om att skapa tydligare stråk mellan grönområden och om att ta fram vägvisningar. Gröna områden och stråk blir på det sättet tillgängligare för medborgare.

Tillsammans med kommunstyrelsens fastighetsavdelning och idrotts- och fritidsnämnden har nämnden börjat reda i ansvarsfrågorna för Pilsboområdet.

För att sprida information till medborgare om hur nämnden arbetar med gröna frågor och uppmuntra medborgare att besöka parker och lekplatser har websidan ”Så arbetar vi med: Ett grönare Uppsala” publicerats utifrån målet att alla uppsalabor ska ha nära till parker och natur. För att läsa mer, klicka [här](#).

Under året har nämnden fortsatt investera i Gränbyparken. Sedan augusti har Gränbyparkstorget färdigställt med åtta boulevanger, en scen, ett 16 meter långt bord som till exempel kan användas till barnkalas, ett utegym och en pulkabacke. Kvar att göra i parken är att bygga en toalett, renovera lekplatsen och att bygga en vattenlekplats i anslutning till lekplatsen. Parken kommer bli helt färdig under 2024. Parken har nu fått en tydligare identitet jämfört med tidigare. Nämnden har också byggt stråk i parken vilket gör det lättare för medborgare att röra sig i den stora parken samt att parken med sina stråk knyter ihop områdena runt omkring den vilket motverkar barriärer mellan områden. Mätningar visar att det är många medborgare som nu använder parken vilket ger positiva effekter för tryggheten på platsen. Enligt Polisen är det färre brott som begås i parken nu jämfört med tidigare. Boverket har delfinansierat utvecklingen av parken utifrån att den ska ge effekter inom området ”gröna och trygga städer”. Nämndens egen regi verksamhet har byggt hela parken och gränbyleden (snabbcykelbanan bredvid parken). Bostadsområdena runt parken är där det bor flest barn i Uppsala, därför är det viktigt att parken byggs. Vattenlekplatsen som kommer byggas är viktig för att den ger barn i närområdet möjligheten att leka med vatten varma sommardagar utan att det kostar något.

Under året har nämnden genomfört digitala dialoger om Skogstorpsparken i Lindbacken. Lindbacken är den tätort i Sverige som har högst andel barn. När nämnden gör digitala dialoger, vilket den lärde sig under covid, blir effekten att fler medborgare tycker till i dialogen jämfört med tidigare när dialogerna enbart var fysiska. Det är ett effektivt sätt att göra dialog på eftersom nämnden då får många inspel för en relativt liten insats. Nämnden har säkrat inspel från barn och unga genom att involvera skolan. I dialogen har nämnden tagit emot 172 inspel som varit med och format parkens innehåll. Lekplatsen håller på att byggas och blir klar våren 2024.

<p>Nämnden har också renoverat en liten lekplats på Flädervägen i Lövstalöt. För att göra parker och gångstråken tillgängligare i kommunen har 75 tillgängliga parksoffor anlagts alternativt bytts ut i Stolvreta, Vänge och Gamla Uppsala.</p> <p>Under 2024 ska Musikparken i Gottsunda restaureras. Under 2023 har nämnden genomfört dialoger inför restaureringen. Det har varit fokus på att fånga vad unga tjejer i området önskar för innehåll i parken. Därför har nämnden arbetat tillsammans med tjejer från Gottsunda dans och teater. Vid dialogerna blev det tydligt att tjejerna efterfrågade sittmöbler för att kunna hänga i parken. I projektet, som nämnden driver tillsammans med kommunstyrelsen, har ungdomarna varit med och designat möblerna som sedan byggs av kommunens verksamhet Bolands snickeriet. Det har också satts ut skyltar med QR koder där medborgare haft möjligheten att gå in och lämna synpunkter om parkens framtida innehåll. Där har det bland annat kommit många inspel om belysning och att det ska gå att spela boules i parken. Utifrån detta har det varit med en belysningsdesigner i projektet med fokus på att skapa en miljö som belysning är en naturlig del av. Även elever i årskurs fem har varit med och bidragit med inspel om hur parken ska bli. Vid dialogen med femteklassarna blev det tydligt vad barnen vill och inte vill ha för innehåll i parken.</p>	
Tillkommande uppdrag vid sidan av Mål och budget	
<p>Kommunstyrelsen har beslutat att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i samverkan med kommunledningskontoret och den kommunala lantmäterimyndigheten beskriva konsekvenser av skilda handlingsvägar avseende väghållning och huvudmannaskap i vägföreningar enligt föredragningen • att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i samverkan med kommunledningskontoret utforma förslag till ett nytt regelverk för bidrag till vägföreningar enligt föredragningen. Besluts punkten ingick i ärendet Principer för huvudmannaskap och bidrag till vägföreningar (KSN-2016-2043), § 38 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-03-08. • att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att till kommunstyrelsen föreslå principer för huvudmannaskap samt regelverk för bidrag till vägföreningar. Besluts punkten ingick i ärendet Principer för huvudmannaskap och bidrag till vägföreningar (KSN-2016-2043), § 38 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-03-08. <p>Kommentar: Nämnden beredde 2022 fram ett ärende som behandlades på kommunstyrelsen i april (KSN-2016-2043). Ärendet återremitterades till nämnden för vidare handläggning. Utifrån detta har nämnden tagit fram ett förslag till ny bidragsmodell för vägföreningar. Principerna i modellen baseras på att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektive förening får sin andel av nämndens budget för vägföreningar baserat på föreningens andel av den totala väglängden, - föreningen måste redovisa kostnader, - investeringsbidrag är max 50 procent av kostnaden efter godkänd ansökan, och - ersättningen för gräsklippning uppgår till 50 öre per kvadratmeter gräsyta som föreningen klipper. 	Påbörjad
<p>Kommunfullmäktige har beslutat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att information om hur man som privatperson eller förening gör för att söka LONA- och LOVA-bidrag görs tillgänglig på Uppsala kommuns webbplats 	Klar

<p><i>Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om ökat engagemang och medvetande om lokala natur- och vattenprojekt från Jonas Peterson (C) KSN-2021-02472, 2022-06-13.</i></p> <p>Kommentar: Information om ansökan av finansiering via lokala naturvårdssatsningen (LONA) och lokala vattenvårdsprojekt inom ramen för våtmarksprojekt (LOVA) finns sedan hösten 2022 på Uppsala kommuns webbplats. Här ligger informationen publicerad.</p>	
<p>Kommunfullmäktige har beslutat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att Uppsala kommun antar som målsättning att i samarbete med andra medfinansierare fördubbla antalet LONA-projekt under perioden 2022–2024, jämfört med perioden 2020- 2022 <p><i>Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om ökat engagemang och medvetande om lokala natur- och vattenprojekt från Jonas Peterson (C) KSN-2021-02472, 2022-06-13.</i></p> <p>Kommentar: Under perioden 2020 – 2022 söktes det finansiering för nio LONA-projekt. Hittills har det under perioden 2022 – 2024 sökts för tolv LONA-projekt och fler är på väg att komma in till 2024.</p> <p>För att öka antalet våtmarker inom kommunens geografi ansvarar nämnden för att söka statliga medel och anlägga våtmarker. Förutom det stödjer också nämnden föreningar och markägare att tillskapa våtmarker genom att stötta dessa genom processen att söka statliga medel eller söka dispenser av olika slag. Nämnden stöttar också med att hitta projektledare och entreprenörer som utför arbetet. Under året har nämnden sökt statliga medel för att anlägga våtmarker i Hågadalen och under våren har ett projekt vid Ekebysjön slutförts och Läby träsk och Vedsjön har påbörjats under sommaren.</p> <p>Statliga medel har sökts för åtta nya LOVA och LONA projekt per 1 december. Dessa är anläggande av två fosfordammar vid Ola gård, anläggande av våtmark och fosfordamm vid Vittja kvarngården, restaurering Dalbyviken, anläggande av Kung Björns våtmark i Hågadalen, genomföra förprojektering för att bevara Ovensjön, anläggande av fosfordamm i Gamla Lurbo och miljöövervakning för Ramsen och Lötsjön.</p> <p>Nämnden tar prover i Hågaån (Lurbo bro) sedan några år för att få ett underlag om statusen i ån och för att följa upp effekten av åtgärder. Vidare medverkar nämnden, som medlem i Hågaåns vattenråd och Fyrisåns vattenförbund, i åtgärder som genomförs inom dessa organisationer (våtmarker, fosfordammar, faunapassager, recipientprovtagning med mera).</p>	Påbörjad
<p>Kommunfullmäktige har beslutat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att revidera Handlingsplan för trafikbuller 2021-2023 <p><i>Beslutspunkten ingick i: Uppföljning av program och planer 2022, (KSN-2022-01364), 2023-02-27</i></p> <p>Kommentar: Arbetet med att revidera handlingsplanen har påbörjats. Reviderad handlingsplan är planerad att beslutas hösten 2024.</p>	Påbörjad

Indikatorer

Indikator	2020	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal tillfällen som mätningar överskrider normvärde för partiklar kväveoxid (avser mätpunkt i centrala staden)	2	2	2	0	Minska		
Antal tillfällen som mätningar överskrider normvärde för partiklar PM10 (avser mätpunkt i centrala staden)	6	4	12	11	Minska		
Cykel som färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun, andel	26	25	-	-			
Cykel som färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala tätort, andel	36	34	-	-			

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Bedömning: Helt uppfyllt

Bedömningen av måluppfyllnaden bedöms på att genomförandet av uppdrag och åtgärder löper enligt plan.

Det har varit ett utmanande år för nämnden att utföra sitt vinterväghållningsuppdrag. Det kom mycket snö i mars vilket är mycket ovanligt. Snöfallet innebar att nämnden var tvungen att på nytt sanda gator, gång- och cykelvägar vilket ledde till att det blev kostsammare än vad som var beräknat och budgeterat för snöröjning, sandning och sandupptagning. Det kom även mycket snö i november vilket även det är ovanligt. I november kom det mellan 30–40 centimeter snö. Det har inte kommit så mycket snö på omkring 10 år i november. Nämnden har under 2023 justerat utkallningsnivåerna för snön. Utkallningsnivån handlar om vid vilket snödjup som vinterväghållningsinsatser aktiveras. För gång- och cykelvägar har utkallningsnivån sänkts medan den har höjts för exempelvis bostadsgator. Nämnden har under året prioriterat bort sopsaltning på grund av ekonomiska utmaningar. Tidigare år har nämnden sopsaltat 6,7 mil av totalt 36 mil gång- och cykelvägar. Sopsaltningen återupptas 2024.

Nämndens investeringar bidrar till att nå fokusmålet. Nämnden har byggt en ny gång- och cykelbana mellan Berthåga och Fyrsparken vid väg 272. Innan gång- och cykelbanan byggdes har medborgarna gått och cyklat längs med bilvägen. Den nya gång- och cykelvägen kopplar ihop med cykelbanan Trafikverket byggt mellan Vänge och Uppsala och gör att det nu går att cykla trafiksäkert mellan Vänge och centrala Uppsala. Det primära har varit att öka trafiksäkerheten för gående och cyklister mellan Berthåga och Stenhagen centrum. En annan effekt är att det blir lättare för medborgare att välja hållbara resesätt. För att ytterligare öka trafiksäkerheten har sträckan också förstärkts med belysningspunkter.

Nämnden har rustat upp Brantingstorg. Nämnden har arbetat mycket med belysningen för att få ett mer jämnt ljus över platsen. Belysningen tillsammans med nya planteringar ökar tryggheten. Torget är nu mer öppet och bjuder in till vistelse jämfört med tidigare då det var mer som en parkeringsplats.

Under året har nämnden dragit fram vatten och avlopp för tio offentliga toaletter i Uppsala tätort. Upphandlingen som nämnden genomförde för att en leverantör ska bygga toaletterna överklagades till förvaltningsrätten och sedan till kammarrätten. Det var planerat att toaletterna skulle installeras hösten 2023. Installationsarbetet har blivit försenat och påbörjas februari 2024. Några av de prioriterade parkerna för de offentliga toaletterna är Stadsträdgården, Hospitalträdgården, Gränbyparken, Årstaparken, Valsätarparken och Flogstaparken.

I Storvreta har nämnden placerat ut 37 parkbänkar. Bänkarna har armstöd och sitt höjd för hög tillgänglighet. Bredvid parkbänkarna finns det utrymme för barnvagn eller rullstol.

I juni blev stadsdelparken i Nántuna klar. Parken har förstärkts som mötesplats, sittplatserna har setts över och den är tillgängligare med fallvänliga material. I samband med att körsbärsträd planterades hörde boende av sig som var oroliga för att deras solceller ska komma skuggas av de planterade träden. Det är nytt att medborgare hör av sig av den anledningen och det är en intressekonflikt att ta hänsyn till i framtida projekt. Parken har brandbilstema och kallas Brandbilsparken. Under året har nämnden också byggt om Fredriksbergsparken i Ekeby/Flogsta, som numera har ett utegym, och Bärumparken i Flogsta.

I Östra Salabacke etapp 2 ska det bli omkring 500 nya bostäder. Både hyres- och bostadsrätter byggs. Nämnden har byggt gångstråk genom bostadsgårdarna för att stödja en sammanhållen stadsbyggnad som gör det enkelt för boende att promenera och röra sig i området. Bilgatorna kantas av planteringar och sittplatser vilket bidrar till att bilister håller lägre hastighet. I området har två mindre parker byggts, Magnoliaparken och Näckrossparken.

Under året har nämnden bytt ut omkring 3500 belysningsarmaturer till energieffektivare LED belysning. De flesta armaturerna har bytts ut på landsbygden i Vattholma, Storvreta, Almunge, Ramstalund, Vänge och Jumkil. Den nya LED armaturen sprider ljuset bättre och ökar därmed tryggheten samtidigt som de är bättre för miljön eftersom de är energieffektivare.

För att öka trafiksäkerheten har nämnden byggt så kallade snällgupp under året. Det har byggts tre stycken längsmed Slädvägen, ett längs Bernadottvägen och vid rondellen vid Börjegatan har det byggts två stycken. Vid Norbyvägen och Hjalmarbrantingsgatan bygger nämnden om så att det blir lättare för cyklister att ta sig upp och ned från cykelbanorna. Det gör att det blir säkrare för cyklister och gångtrafikanter inklusive synskadade eftersom nämnden använder så kallade sinusplattor. Det är vågiga plattor på marken som anger gångvägens riktning vilket gör att det blir lättare att följa gångvägen för synskadade.

Nämnden ser fortsatt över hastighetsgränser i sitt grunduppdrag, främst för de vägar där nämnden tagit över huvudmannaskapet från Trafikverket. På väg 272 har hastigheterna justerats från 70 och 50 kilometer i timmen till 60 och 40 kilometer i timmen, vilket är de hastigheter som gäller för Uppsala tätort. En generell utmaning för ökad trafiksäkerhet är dålig regelefterlevnad av hastighetsbegränsningar från medborgare. För att påverka medborgare krävs det ett långsiktigt arbete med beteendepåverkande åtgärder.

Nämnden anordnade liksom tidigare år midsommarfirande i Hammarskog vilket var välbesökt. Det ger också medborgarna en anledning att komma ut och njuta av platsen.

Nämnden har genomfört två aktiviteter för att stärka folklivet på Kungsängstorg. Ett evenemang riktade sig till medborgare över 60 år och hade fokus på mobilitet och rörelse för äldre. Det andra evenemanget var en växtmarknad med djur från 4H. Evenemanget riktade sig till barnfamiljer och andra växtintresserade. Båda evenemangen var välbesökta och nämnden informerade samtidigt om kommande stadsdelsutveckling och förde dialog med medborgare om detta. Det har även genomförts en tidig dialog om utvecklingen av Fyrishovsområdet.

Under hösten 2023 har kommunen tagit över ansvaret för Seminarieparken, 2024 kommer parken genomgå en mindre upprustning.

Kommunfullmäktiges uppdrag	
Uppdrag från Mål och budget 2023 - 2025	
<p>Uppdrag 20. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.</p> <p>Kommentar: Nämnden har tillsammans med kommunstyrelsen, polisen, lokala företagare och föreningar genomfört trygghetsvandringar i Årsta (maj) och i Stenhagen (juni). Trygghetsvandringarna skapar trygghet genom närvaro samt att de leder till att brister avseende exempelvis trasig belysning åtgärdas.</p> <p>Nämnden bidrar också till att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet genom att erbjuda sommarjobb till ungdomar. Under året har också arbetet med gula vågen fortsatt inom nämndens grunduppdrag. Se här för att läsa mer om gula vågen.</p> <p>Sett till helår har nämnden dragit ned på klottersaneringsinsatser och finstädet (städ av småskräp). Efter beslut om att öka klottersaneringsinsatserna på hösten har det arbetet intensifierats under hösten.</p>	Påbörjad

<p>Uppdrag 21. Implementera Business Improvement District (BID) och testa nya koncept och innovativa arbetssätt för ett aktivt områdesarbete.</p> <p>Kommentar: Ett platsutvecklingsprojekt med områdesvärdsfunktioner testas. Kommunstyrelsen leder arbetet och nämnden bidrar exempelvis med områdesvärdar för den allmänna platsen.</p> <p>Rivningstomten på Bandstolsvägen har använts som plats där barn och ungdomar kan gestalta hur en stad och/eller stadsdel kan utvecklas. Som byggmaterial användes bland annat snö- och isskrap från studenternas. Platsen är tänkt att framöver användas för att testa nya idéer.</p>	Påbörjad
<p>Uppdrag 22. Förebygg och bryt segregationen och skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad.</p> <p>Kommentar: För att stärka sammanhållen stadsutveckling och säkra en god och hög nivå på utformning och skötsel av offentlig miljö vägs socioekonomiska aspekter in vid prioritering av insatser. Exempelvis har renhållningsinsatser prioriterats utifrån segregation.</p> <p>Ett sätt som testats tillsammans med plan- och byggnadsnämnden för att få fler bostäder med lägre boendekostnader är en sänkning av parkeringstalet i detaljplanerna. Arbetet har gått ut på att säkra ytor av rätt storlek för mobilitetslösningar samt att ytor på bottenplan med exempelvis rätt takhöjd säkras i detaljplanerna. Utvärdering av effekterna av sänkta parkeringstal visar att vissa byggaktörer har kunnat göra en högre vinst på byggprojekten men att boende inte fått lägre kostnader.</p> <p>Kommunstyrelsen och nämnden har tillsammans med en extern aktör ett samarbetsprojekt i centrala Ulleråker där mobilitetsköp kommer testas och utvärderas. Mobilitetsköp innebär att en aktör, i detta fall fastighetsägaren som bygger mobilitetshuset, tar på sig ansvaret att finansiera och tillhandahålla mobilitetstjänster. Finansieringen kommer från byggaktörer som, istället för att handla upp egna tjänster, överlåter detta till en extern aktör. Syftet är att tillskapa större öppna lösningar, gemensamma fordonsflottor och annat. Detta ska förhoppningsvis bidra till mer attraktiva tjänster och bli billigare för slutanvändaren.</p>	Påbörjad
<p>Uppdrag 23. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.</p> <p>Kommentar: Nämnden erbjuder ungdomar och människor som står långt från arbetsmarknaden praktikplatser, feriearbete och andra anställningar. Under sommaren har omkring 300 ungdomar jobbat inom nämndens verksamhet. De har främst arbetat inom renhållnings-, park- och friluftsverksamheten. Bland annat har feriearbetare arbetat i serveringarna i Björklinge och Fjällnora och med att städa badplatserna.</p>	Påbörjad
<p>Uppdrag 24. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygg och hantera ökad psykisk ohälsa.</p> <p>Kommentar: Nämnden utvecklar gröna miljöer för att främja psykisk hälsa. Under året har nämnden bland annat investerat i en cykelväg till Hammarskog. I Hammarskog är upprustningen av herrgården i princip klar. Det ger en god tillgänglighet till byggnaderna för medborgarna vilket ökar områdets attraktivitet. Utvecklingsplanen för Björklinge har beslutats men genomförandet av planen har skjutits framåt i tiden eftersom andra delar av kommunorganisationen inte har medel för genomförandet.</p> <p>Under året har nämnden gjort bland annat skidspår i Björklinge. Investeringarna i byggnaderna vid sandviksbadet i Björklinge är planerade att genomföras 2025. För utvecklingen av Sunnerstaåsen har planeringsarbetet påbörjats under hösten för att genomföra dialoger under 2024.</p>	Påbörjad

<p>Utvecklingsplanen för Fjällnora har inte påbörjats än, det arbetet är planerat till hösten 2024. Arbetet med utvecklingsplanerna har försenats på grund av vakanshållningar i nämndens verksamhet.</p> <p>Under året har det varit utmaningar med algblomning vilket inneburit att badplatser har behövt stängas stora delar av badperioden. Nämnden har sökt bidrag för att göra åtgärder som ska minska att det blir algblomning. Det har även varit mycket gäss i sjöarna vilka bidragit till att göra badvattnet otjänligt. För att få gässen att inte komma till sjöarna har nämnden investerat i lasrar som kommer användas till att på ett ofarligt sätt skrämja bort gässen. Metoden har med framgång använts i andra kommuner.</p> <p>Nämnden anordnar aktiviteter i naturområdena för att medborgare ska ta sig ut och upptäcka dessa. Under året har bland annat lucia i lunsen, julmarknad i Hammarskog och stadsskogens dag anordnats.</p> <p>Perspektivet om suicidprevention kommer aktualiseras ytterligare i arbetet med spårvägen. En utmaning i Uppsala jämfört med många andra städer är att järnvägen går väldigt centralt genom staden. Uppsala kommun har kommit relativt långt i sitt suicidpreventionsarbete jämfört med andra kommuner som till exempel Stockholms stad. Nämnden söker samarbeten med universitetet i frågan samt Jönköpings kommun som har kommit långt i sitt arbete.</p>	
<p>Uppdrag 26. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.</p> <p>Kommentar: Nämnden är i slutfasen med ett förslag till riktlinje för hämta- och lämnafunktioner för nya och befintliga skolor och förskolor. Riktlinjen ska fungera som planeringsstöd för att säkra hämta- och lämnafunktioner. Riktlinjen omfattar förutom gatu- och samhällsmiljönämnden även utbildningsnämnden, kommunstyrelsen, Skolfastigheter AB, plan- och byggnadsnämnden, Uppsala parkering AB och kultur- och fritidsnämnden samt skolor och förskolor som bedrivs i privat regi. Riktlinjen är planerad att hanteras av kommunstyrelsen under 2024. Effekterna av riktlinjen förväntas bli en ökad trafiksäkerhet runt skolor och förskolor.</p> <p>Nämnden har byggt fartsänkande wattsgupp vid förskolan på Flöjtvägen i Gottsunda.</p> <p>Professionen i skolan har involverats i trafiksäkerhetsarbetet. Nämnden söker rätt nivå för att involvera barnen och låta deras perspektiv till delar styra arbetet. Nämnden kommer fortsätta att arbeta med strukturer för detta.</p> <p>I och med det fria skolvalet söker sig barn och ungdomar till olika förskolor och skolor i kommunen. Det gör att det är svårt för kommunen att organisera samordning av skolskjuts vilket är en faktor som bidrar till att många föräldrar skjutsar sina barn till förskola och skola.</p> <p>Under året har nämnden genomfört ”Buslätt” och ”Cykla rätt” med omkring 300 förskolebarn vilket syftar till att barn i förskolan ska lära sig grundläggande trafikregler. Det gör att fler väljer cykeln när de tar sig till exempelvis förskolan vilket ökar trafiksäkerheten eftersom det blir färre bilar på platsen. Andra effekter är förbättrad folkhälsa och minskade utsläpp.</p> <p>För att minska antalet felparkerade elsparkcyklar i innerstaden har nämnden byggt särskilda parkeringsplatser för dessa utanför Stadshuset och på Dragarbrunnsgatan.</p>	Påbörjad
<p>Uppdrag 27. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.</p> <p>Kommentar: Nämnden har en resiliens mot allvarliga störningar genom organiseringen av vinterväghållningen och förberedelser för skyfall och extremtemperaturer. Nämnden är van att</p>	Påbörjad

omprioritera och allokera resurser för kortare behov och att hantera kriser. För att minska risken för översvämningar tar Uppsala vatten AB fram skyfallsanalyser för kommunens geografi, nämnden deltar i arbetet. Skyfallsanalyserna används vid utformning av allmän plats så att skyfall kan tas omhand och risken för översvämningar minskas. Nämnden arbetar tillsammans med Uppsala vatten AB för att hitta samverkansformer för att kunna hantera större kostsamma åtgärder.

Nämnden har under sommaren testat ett automatiskt system som varnar för höga flöden i Fyrisån. Mätaren sitter vid Islandsfallet och när den registrerar vattennivåer över gränsvärdet skickar det automatiskt ett mejl till berörda inom organisationen. Nämnden undersöker möjligheten att sätta upp sändare uppströms norr om Uppsala.

Beredskapen inom samhällskritisk verksamhet har höjts inom gatuverksamheten genom att den under året tagit fram rutiner för att säkra kommunikation med vinterväghållningsentreprenörer och inom den egna organisationen ifall telefoni och internet inte fungerar. Det är särskilt viktigt att säkra kommunikationen med externa leverantörer som snöröjer i kommunen. Verksamheten kommer fortsätta arbetet 2024 genom att ta fram rutiner för dagvattenpumpar och undersöka behovet av extern energikälla ifall elnätet skulle ligga nere.

Nämnden har tillsammans med andra samhällsbyggande nämnder påbörjat arbetet med att stärka det civila försvaret. Ett första steg är att identifiera behovet av bemanning som olika delar av nämndens verksamhet behöver vid krig. Utifrån det tas en krigsorganisation fram om behov föreligger.

Kommunen drabbades lindrigt av stormen Hans som slog till mot Sverige i början av augusti jämfört med andra områden i Sverige. Vattenståndet i Fyrisån var 0,8 meter jämfört med det normala som är 0,5 meter. Det ökade vattenståndet innebar inte risk för översvämning. Nämndens och kommunens strukturer för att hantera stormen fungerade väl. Nämnden tog bland annat bort nedfallna träd och rensade brunnar.

Status för åtgärder

Nämnden har beslutat om åtgärder som visar hur nämnden planerar att genomföra uppdrag och nämndmål. Här redovisas status för åtgärder. Kommentarer finns för avvikelser och färdiga åtgärder.

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden	Status
Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.	
Frigöra tid för medarbetare och chefer genom att effektivisera tiden i övergripande processer och nyttja resurserna i kärnverksamheten.	Påbörjad
Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.	
Öka det datadrivna arbetet inom verksamheten.	Påbörjad
Digitalisera processen för gräv tillstånd och trafikanordningsplaner.	Påbörjad
Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.	
Stärka förmågan till långsiktig och systematisk kompetensförsörjning av nämndens verksamheter.	Påbörjad
Säkerställa en robust bemanning inom nämndens verksamheter.	Påbörjad
Kvarvarande uppdrag: Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala.	
Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala. Kommentar: Åtgärden och uppdraget slutförs inom det tillkommande uppdraget från kommunstyrelsen ”att uppdra åt kommunstyrelsen och berörda nämnder att i samverkan med Region Uppsala fullfölja överlämnandet av ansvaret för den särskilda kollektivtrafiken till Region Uppsala”.	Stoppad
Nämndmål N1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.	
Stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet med inriktning mot en hållbar arbetssituation.	Påbörjad
Nämndmål N1.2. Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap.	
Stärka förmågan i förvaltningen att leda för att stödja medarbetardriven utveckling.	Påbörjad
Kompetenshöjande insatser för chefer och medarbetare kring mångfald och inkludering.	Påbörjad
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	Status
Uppdrag 10. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.	

Beakta och bejaka möjligheterna för det lokala näringslivet att lämna anbud i upphandlingar.	Påbörjad
Öka möjligheten för företagare att nyttja allmän plats.	Påbörjad
Uppsala kommun ska ge en samordnad, rådgivande, rättssäker och effektiv företagservice och ett gott bemötande i sina kontakter med näringslivet.	Påbörjad
Tillsammans med näringsliv och offentliga organisationer utveckla Uppsala som hållbar och internationellt konkurrenskraftig destination. Kommentar: I Uppsala klimatprotokoll arbetar nämnden tillsammans med andra delar av kommunkoncernen, Regionen, Länsstyrelsen, universitet, näringsliv och föreningar för att öka takten i klimatomställningen. Nämnden deltar främst i klimatprotokollets fokusgrupper för Byggnation och anläggning samt Transporter. Arbetet är numer inkluderat i grunduppdraget.	Klar
Arbeta för trygghet och attraktivitet för näringslivet i city, stadsdelar, kransorter, landsbygder och i verksamhetsområden.	Påbörjad
Uppdrag 12. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.	
Identifiera och sök externa medel för utvecklingsprojekt i linje med Agenda 2030.	Påbörjad
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	Status
Uppdrag 15. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.	
Utveckla arbetssätt och metod för att minska behovet att frakta bort grönmassa och avfall från skötseln av grönområden. Kommentar: Nämnden har kommit överens med Jällaskolan om att använda skolans eldningspanna från och med hösten 2023. När nämnden framgent avvecklar skog och ris i de norra delarna av Uppsala kommer materialet eldas i pannan och leverera energi till skolområdet. Det minskar transportsträckorna vid hantering av grönmassa och avfall från skötseln av grönområden. Tidigare har materialet körts till Kungsängsplattan. Nämnden har även investerat i en flismaskin som gör att den kan flisa material som till exempel träd i direkt anslutning till att trädet tagits ned. Även detta minskar behovet av transporter samt att fliset, som är bra växtmaterial, kan användas i närheten av där trädet tagits ned.	Klar
Utveckla metoder för att minska användningen av dricksvatten vid skötsel av allmän plats.	Påbörjad
Genomföra åtgärder i enlighet med åtgärdsprogram för kvävedioxid och handlingsplan för luftkvalitet. Kommentar: Genomförandet av åtgärderna fortsätter 2024 inom ramen för Uppsala kommuns handlingsplan för luftkvalitet.	Påbörjad
Öka kunskapen om trädens koldioxidbindning och implementera kunskapen i investeringsprojektens koldioxidbudget.	Påbörjad

Förstärk befintliga samt återskapa gamla våtmarker för att öka kolinbindningen.	Påbörjad
Förstärka arbetet med hållbar utveckling genom arbetssättet medborgarbudget.	Påbörjad
Implementera resultatet av skyfallsanalyser i investeringsplaneringen.	Påbörjad
Minska klimatpåverkan av bygg- och anläggningsprojekt inklusive allmän plats och transporter.	Påbörjad
Utveckla mobilitetsfunktioner, bland annat genom tjänsteutveckling i cykelparkeringshuset. Kommentar: Under hösten blev det klart att cykelparkeringshuset kommer finnas kvar längre än till 2026. I dagsläget finns det en enklare cykelvårdsstation där medborgare kan tvätta och laga sin cykel. Nämnden fortsätter arbeta med trivsel och trygghet på platsen genom att stadsvårdar bemannar huset och håller rent och fint samt ser till att cykelvårdsstationen fungerar.	Stoppad
Minska miljöbelastningen genom att begränsa genomfartstrafiken samt övrig biltrafik i centrala staden.	Påbörjad
Fortsätta det systematiska arbetet med parkeringsöversynen.	Påbörjad
Utveckla tekniska plattformar och mobilitetslösningar för att påskynda omställningen mot hållbar mobilitet. Kommentar: I arbetet med åtgärden har nämnden kommit fram till att kommunens roll inte är att utveckla tekniska plattformar (IT-lösningar). Fokus ska ligga på att tillhandahålla data till marknaden och på så sätt möjliggöra och bidra till utvecklingen av tekniska plattformar.	Stoppad
I samarbete med andra offentliga aktörer färdigställa fler pendlarparkeringar, och om möjligt i kombination med cykelparkeringar och el-laddstolpar, vid knutpunkter kopplade till kollektivtrafikstråk utifrån behov som pekats ut i landsbygdsprogrammet och översiktsplanen. Kommentar: För att öka antalet pendlarparkeringar har nämnden genomfört en lokaliseringsstudie för ny pendlarparkering i Vänge och kommer även framöver bygga fler mindre pendlarparkeringar i anslutning till länsvägar runt om i kommunen. Nämnden följer beslutad åtgärdsplan för pendlarparkeringar för cykel och bil i Uppsala kommun (GSN-2020-01998). I Järlåsa vill Trafikverket kraftigt höjt arrendeavgiften för marken för befintlig pendlarparkering som ska utökas och överenskommelse om nytt avtal måste göras. I Gåvsta behöver nämnden ta omtag för att antingen hitta en ny placering för pendlarparkeringen alternativt komma överens med markägaren. Nämnden har rustat upp pendlarparkeringen i Björklinge som varit sliten. Nämnden har försökt hitta en större yta för pendlarparkeringen för att det ska få plats fler bilar, vilket inte varit möjligt. Pendlarparkeringen har också rustats genom att det ställts dit cykelparkeringar samt att nämnden gjort parkeringen tillgängligare genom att bygga trappa, räcke och sinusplattor. Arbetet med att tillskapa fler pendlarparkeringar fortsätter inom grunduppdraget.	Klar
Utveckla arbetet med att främja hållbar mobilitet i nybyggnationsområden.	Påbörjad
Ta fram en plan för hur trafiken ska ledas och regleras när nya Tullgarnsbron öppnas för trafik.	Klar

Kommentar: Nämnden har tagit fram ett konkret förslag på hur trafiken ska regleras på Islandsbron i samband med att Tullgarnsbron öppnar. Förslaget innebär att trafik över Islandsbron och Munkgatan i huvudsak kommer trafikeras av blåljus, kollektivtrafik och taxi. De regleringar som förslaget innebär har god måluppfyllelse mot innerstadsstrategin och handlingsplanen för trafik och mobilitet.	
Genomföra åtgärder för att minska det interna behovet av transporter av medarbetare och gods med bil.	Påbörjad
Öka kunskapen och förståelsen för vad som ger klimatutsläpp och vad varje del av organisationen göra för att minska klimatpåverkan.	Påbörjad
Öka integreringen av klimatperspektivet i styrande dokument och processer i verksamheten för att minska klimatpåverkan.	Påbörjad
Medverka till framtagande av kalkyleringsmetoder av klimatpåverkan för användning av byggtekniker och material vid bygg och anläggning.	Påbörjad
Genomföra åtgärder i enlighet med Handlingsplan för mobilitet och trafik.	Påbörjad
Genomföra åtgärder enligt Handlingsplan för avfallsplan.	Påbörjad
Uppdrag 16: Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.	
Bidra till ökad utbyggnad av laddinfrastruktur inom kommunen.	Påbörjad
Tillsammans med Uppsala parkeringsbolag ta fram en plan för nya laddningsplatser för el-bilar.	Påbörjad
Uppdrag 17: Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.	
Vid planering av nya parker verka för att vissa delar planläggs för odling.	Påbörjad
Uppdrag 18: Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.	
Utveckla arbetet med gröna och blå kärnor och stråk för att säkra och stärka biologisk mångfald, rekreation och andra ekosystemtjänster i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd.	Påbörjad
Ta fram en ny skötselplan för Hågadalen Nåstens naturreservat.	Påbörjad
Genomföra åtgärder i enlighet med handlingsplan för vattenprogram för Uppsala kommun.	Klar
Uppdrag 19: Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i stad och tätorter.	
Öka informationen om vad som sker och utvecklas i parker och torg.	Påbörjad
Utveckla analysmaterial avseende tillgång till park- och naturmiljöer till exempel kojindex. Kommentar: Ett kojindex har tagits fram som visar barns tillgång till park- och naturmiljöer inom ett avstånd av 300 meter. Kojindexet kopplar till hur nämnden prioriterar vilka parker och	Klar

<p>lekplatser som ska byggas eller rustas upp. Kojindexet visar på ett områdes behov av gröna lektytor.</p> <p>Under 2023 har nämnden justerat och beslutat om ny parkplan samt prioriteringsmodell för inspel till parkplanen. I prioriteringsmodellen poängsätts parker utifrån vissa kategorier, exempelvis närheten till natur, gentemot parkplanen. Höga poäng visar god måluppfyllnad mot parkplanen och låga poäng visar låg måluppfyllnad. Låg måluppfyllnad indikerar att parken bör prioriteras för åtgärder för att säkra god tillgång till park- och naturmiljöer för medborgare.</p> <p>Arbetet fortsätter inom ramen för grunduppdraget.</p>	
Förstärk grönstrukturen i de delar av kommunen med lägst tillgång till parker, natur och friluftsområden.	Påbörjad
Kommunen ska verka för att utveckla Pilsbo friluftsområde tillsammans med omkringliggande kommuner genom att ta fram en utvecklingsplan för området.	Påbörjad
<p>Framtidssäkra beståndet av stadsträd och öka krontäckningen genom att ta fram en riktlinje för Uppsalas träd.</p> <p>Kommentar: Ett förslag till Riktlinjer för Uppsalas träd har tagits fram och synpunkter har tagits in från berörda nämnder och kommunala bolag. Synpunkterna har sammanställts och hanterats.</p> <p>Riktlinjerna utgår från 3-30-300 perspektivet. Man ska alltid ska kunna se minst 3 träd när man befinner sig i stadsmiljö, 30 betyder att ett stadsområde ska ha minst 30 procent krontäckning, 300 betyder att det ska vara max 300 meter avstånd till närmsta grönområde från där man bor i staden.</p>	Klar
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	Status
Uppdrag 20. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.	
Öka medborgarens upplevda trygghet genom konkreta och platsspecifika insatser i den fysiska miljön.	Påbörjad
Uppdrag 21. Implementera Business Improvement District (BID) och testa nya koncept och innovativa arbetssätt för ett aktivt områdesarbete.	
<p>Medverka i pilotverksamheter för platsutvecklingsprojekt/BID med områdesvärdsfunktioner, samverkan med boende och lokalt näringsliv.</p> <p>Kommentar: Strukturer för arbetet har tagits fram. Arbetet leds av kommunstyrelsen och nämndens verksamhet deltar som utförare genom att bland annat stötta med stadsvärdar/områdesvärdar och genom att delta i utemiljögrupper tillsammans med fastighetsägare och näringslivsverksamhet. Fokus är att göra trivselskapande åtgärder i främst Gränby, Gottsunda och Valsätra. Arbetet fortsätter i nämndens grunduppdrag.</p>	Klar
<p>Ingå i en samlad organisation för områdesvärdar för trygghetskapande i Gottsunda och Gränby.</p> <p>Kommentar: Nämnden ingår numera i arbetsgrupper kopplade till områdena utifrån bland annat renhållningsuppdraget. Arbetet fortsätter inom ramen för grunduppdraget.</p>	Klar

Uppdrag 22. Förebygg och bryt segregationen och skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad.	
Säkra en god och hög nivå på skötsel och utformning av offentlig miljö där socioekonomiska aspekter väger in.	Påbörjad
Arbeta för attraktiva mobilitetslösningar för att möjliggöra sänkning av parkeringstalet och därav minskade boendekostnader, mindre trängsel och minskad klimatpåverkan.	Påbörjad
Uppdrag 23. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.	
Erbjuda ungdomar och människor som står långt från arbetsmarknaden praktikplatser, feriearbete och andra anställningar.	Påbörjad
Uppdrag 24. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.	
Framtagande av utvecklingsplaner för Fjällnora och Sunnerstaåsen. Samt genomförande av utvecklingsplanerna för Hammarskog och Björklinge.	Påbörjad
Uppmuntra till fysisk aktivitet genom att erbjuda attraktiva och tillgängliga parker och grönområden.	Påbörjad
Se över och inkludera suicidprevention i trafiksäkerhetsarbetet.	Påbörjad
Uppdrag 26. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.	
Applicera barnrättsperspektivet och involvera barn i arbetet för trygga och säkra vägar till förskola och skola.	Påbörjad
Ta fram riktlinjer för hämta och lämna funktioner utifrån olika områdets förutsättningar, både för nya och befintliga skolor, som baseras på lärdomar från liknande arbeten i andra kommuner, nationellt och internationellt.	Påbörjad
Uppdrag 27. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.	
Öka nämndens förmåga att upprätthålla kontinuitet inom samhällskritisk verksamhet.	Påbörjad

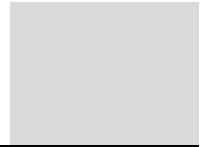
Genomförande riktade nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar

I Mål och budget 2023 – 2025 har nämnden fått nivåpåverkande medel och tidsbegränsade satsningar från kommunfullmäktige. Nedan redovisas vad nämnden gjort under året.

Gatu- och samhällsmiljönämnd		
Belopp i tusental kronor	Verksamhet	Budget 2023
Riktade nivåpåverkande beslut		
<p><i>Skötsel av nya naturreservat</i></p> <p>Nämnden har använt medel till att bekämpa den invasiva arten Silvergran i naturreservatet Gula stigen. Under hösten kommer nämnden röja betesmarker samt sköta skogsbyn i Fjällnora naturreservat.</p>	<i>Infrastruktur</i>	1 200
<p><i>Utveckling friluftsområden enligt lokalförsörjningsplan - drift</i></p> <p>Spänger i naturreservaten har förbättrats avseende tillgänglighet samt andra förbättringsåtgärder.</p>	<i>Infrastruktur</i>	200
<p><i>Utveckling friluftsområdena Björklinge och Hammarskog</i></p> <p>I enlighet med utvecklingsplanen har nämnden rustat upp innemiljön och närområdet runt Hammarskogs herrgård. I Björklinge har nämnden gjort skidspår.</p>	<i>Infrastruktur</i>	600
Tidsbegränsade satsningar		
<p><i>Bullerskyddsåtgärder enligt handlingsplan för trafikbuller</i></p> <p>Under året har nämnden byggt bullerskydd vid Tycho Hedensväg för att nå riktvärden för skolgårdarna på Estia förskola och Johannesbäckskolan. Bullerskydden vid Norlandia förskola i Svartbäcken blev färdigt i februari.</p>	<i>Infrastruktur</i>	1 300
<p><i>Gång- och cykelväg Ulva via Klastorp, detaljplanekostnader utredning arkeologi</i></p> <p>Nämnden finansierar detaljplanen och ingående utredningsarbeten. Detaljplanearbetet pågår och arkeologiska utredningar är genomförda.</p>	<i>Infrastruktur</i>	1 500
<p><i>Utmärkning av nya naturreservat</i></p> <p>Nämnden har genom lantmäteriet mätt in gränserna för Fjällnora naturreservat.</p>	<i>Infrastruktur</i>	500
<p><i>Utredningskostnader väginvesteringar i södra stadsdelarna, åtgärdspaket att stärka cykel och gång vid utbyggnad av kapacitetsstark kollektivtrafik</i></p>	<i>Infrastruktur</i>	1 000

Det har gjorts simulering och utredning av en del av Kungsängen som inkluderar Kungsängsesplanaden, Vimpelgatan samt Kungsgatan. Simuleringen togs fram för ett vardagsdygn och avser år 2050.

Bilaga 4, Investeringsbilaga

Utfall 2023 av skattefinansierade investeringsprojekt.

Investeringskategorier (belopp i miljoner kronor)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023
Park - barn - natur - biologisk mångfald	61	51	10
Stadsutveckling: stråk - förbindelser	212	198	14
Stadsutveckling: allmän plats	36	22	14
Gång- och cykelfrämjade åtgärder	72	65	8
Hållbart resande - mobilitet	29	31	-2
Teknik- och miljöutveckling	62	41	21
Summa	472	407	65

Park-barn-natur-biologisk mångfald					
Populärnamn (belopp i miljoner kronor)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023	Totalt utfall	Total budget
Upprustning parker och lekplatser					
Stadsträdgården, Rosenträdgården	0,2	0,2	-0,1	0,0	3,2
Stadsträdgården, depåområdet	3,0	0,3	2,7	0,5	6,3
Carolinaparken	0,8	0,0	0,8	0,0	1,7
Frederiksbergsparken & Bärumparken	5,2	4,6	0,6	6,9	5,3
Arosparken	2,0	2,9	-0,9	2,9	2,0
Byggmästarparken	0,2	0,2	0,0	0,2	5,2
Träd	0,5	0,2	0,3	0,2	0,5
Blekingeparkens lekplats	1,5	0,3	1,2	0,3	1,6
Flädervägens lekplats i Lövstalöt	1,0	1,5	-0,5	1,5	1,1
Byggmästarplan	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0
Eskilsplans lekplats	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Fallskydd	0,7	0,0	0,7	0,0	0,7
Utbyte av enstaka lekutrustningar	0,5	0,4	0,1	0,4	0,5
Nåntunaparken	1,8	4,6	-2,8	6,9	5,3
Utveckling av parker och parkmiljöer					
Gränbyprogrammet	12,5	16,6	-4,1	17,5	29,0
Musikparken	4,8	2,1	2,7	2,4	14,1
Lindbacken	3,0	1,6	1,4	1,7	3,3
Sittplatsstrategi	0,8	1,0	-0,2	10,1	0,8
Nyanläggning Park samfinansiering MEX projekt					

Kv Hugin samfin MEX H100104	0,1	0,0	0,1	0,0	4,2
Utveckling Naturstråk/Reservat					
Utveckling Årike Fyris	7,0	0,3	6,7	1,4	8,1
MTB-led Hammarskog	0,3	0,0	0,3	0,0	0,1
Nya dass naturreservat	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2
Spänger	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2
Utveckling Friluftsområde					
Gottsundagipen, pulkabacke	2,0	1,6	0,4	1,6	2,0
Ny målpunkt Skölsta	0,3	0,0	0,3	0,0	0,3
TC-tankar FrO	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2
Nya dass friluftsområden	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2
Informationstavlor och entréer	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5
Bryggor till bad i friluftsområden	0,5	0,8	-0,3	0,8	0,5
Nyheter Linnéstigar	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Vägvisare Fjällnora	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Friluftsbad					
Nya dass friluftsbad	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2
Nytt bad Vårdsätra	0,0	0,1	-0,1	0,2	5,0
Tillgänglighet natur/friluft/bad					
Ledstänger Lafsensbadet	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2
Särredovisade projekt utveckling Naturstråk/Reservat:					
Dalkarlskärrsvägen	9,3	11,0	-1,7	13,8	15,2
Total 2023	60,9	50,7	10,2		

Stadsutveckling – stråk/förbindelser

Populärnamn (belopp i miljoner kronor)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023	Totalt utfall	Total budget
Vimpelgatan (projektet överfört till KS, men ej budget)	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5
Dag Hammarskölds väg (Ulleråkersvägen-Regementsvägen)	5,0	0,5	4,5	20,7	81,0
Östra Ågatan Islandsbr.-Industrigatan, anläggning	0,3	0,0	0,3	1,6	14,3
GSN Uppsalapaketet	3,9	0,0	3,9	0,0	3,9
Råbyvägen (Väderkvarnsgatan-Kungsgatan)	0,5	0,0	0,5	0,0	32,5
Solstrålevägen, Storvreta	0,2	0,0	0,2	0,0	6,1
Tröskvägen	0,1	0,7	-0,6	0,7	0,4
Framkomlighet (Framkollus)	2,0	0,2	1,8	2,0	3,0
Råbyvägen samfin MEX 9004752 Kv Vapenhuset	3,4	0,3	3,1	0,6	8,3
Kv Fjalar samfinansiering MEX H100154	0,8	0,8	0,0	0,8	0,8
Gamla Uppsalagatan (Kvarngärdet 60:1) samfin MEX H100081	0,5	0,0	0,5	0,0	1,6

Beläggningsreinvestering - GATA	18,5	15,2	3,3	15,2	18,5
Reinvestering Gata	7,0	5,6	1,4	5,6	7,0
Beläggningsreinvestering - GC	7,0	5,5	1,5	5,5	7,0
Beläggningsreinvestering - Gångbana	3,0	1,3	1,7	1,3	3,0
Tillgänglighet Gata	2,0	0,8	1,2	0,8	2,0
Tullgarnsbron	149,3	158,5	-9,2	158,5	149,3
Vretgränd, cykelbro	1,2	0,6	0,6	0,6	8,2
Kungsängsbron	0,9	0,0	0,9	0,0	0,9
Planskilda korsningar	0,6	0,7	-0,1	5,2	166,6
Bro över Fyrisån Librobäck	0,3	0,1	0,2	0,3	8,7
Broar 2023	5,0	3,6	1,4	3,6	5,0
Tätning Ruddams- och Geijersdalen	0,0	1,9	-1,9	16,5	9,6
Väginfrastrukturpaket södra staden	0,0	0,1	-0,1	1,3	112,0
Total 2023	212,0	196,5	15,5		

Stadsutveckling - allmän plats

Populärnamn (belopp i miljoner kronor)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023	Totalt utfall	Total budget
Stora torget	10,5	10,5	0,0	38,5	38,4
Brantingstorget, Upprustning (har tilldelats mer budget)	5,9	8,8	-2,9	10,6	7,0
Dragarbrunnsgatan 2.0	6,5	0,6	5,9	0,9	27,0
Slottsparken	5,5	0,8	4,7	1,5	30,9
Södra Åstråket genomförande	3,3	0,5	2,8	9,0	49,0
Odinslund, Kulturstråket	2,1	0,3	1,8	0,8	3,7
Södra Åstråket - Kap	1,5	0,1	1,4	0,4	32,7
S:t Persgatan	0,3	0,0	0,3	0,0	5,6
Total 2023	35,6	21,5	14,1		

Gång- och cykelfrämjande åtgärder

Populärnamn (belopp i miljoner kronor)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023	Totalt utfall	Total budget
Cykelparkeringar	3,0	2,2	0,8	2,2	3,0
Cykelöverfarter	3,0	11,0	-8,0	11,0	3,0
Cykelvårdsstationer	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0
Cykelvägvisning	1,5	0,0	1,5	0,0	1,5
Diverse cykelåtgärder	5,0	9,5	-4,5	9,5	5,0
Cykelbana Väderkvarnsgatan	5,2	0,2	4,9	1,8	9,8
Cykelbana Danmarksg	5,8	8,9	-3,1	9,7	7,8
Cykelbana Årstagatan och Gröna gatan	4,6	5,4	-0,8	10,0	10,5
Järnvägs korsningar längs Lennakatten, bomanläggningar och signaler	3,0	0,0	3,0	0,0	3,0
Cykelväg Ulva via Klastorp	4,8	0,2	4,6	8,0	40,0
Cykelbana Lindbacken	3,4	-0,1	3,5	0,0	3,5

Cykelbana Karlsrogatan	2,2	0,0	2,2	0,3	2,5
Cykelbana Hågavägen	1,0	0,9	0,1	2,4	11,8
Gc-väg väg 600 till Björklinge skola	0,9	0,0	0,9	0,0	1,7
Cykelväg genom park i Nantuna	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0
Hedensbergsvägen	2,8	3,7	-0,9	10,9	12,0
Snabbcykelled 3 G:a Uppsalaleden Råbyv-G:a Uppsalag	5,0	6,4	-1,4	7,0	5,7
Cykelbanor Fyrislundsg	14,0	14,5	-0,5	15,5	15,2
Snabbcykelled 6 - Librobäcksleden	1,0	1,0	0,0	1,0	15,0
Breddning av cykelbana utmed Kantorsgatan	0,7	0,0	0,7	0,0	0,7
Cykelväg i Årsta	0,5	0,0	0,5	11,7	11,2
Cykelväg Vackra Birgers väg	0,7	0,7	0,0	0,7	0,7
Ringgatan-Fyrisvallsgatan, gc-passage i korsningen		0,1	-0,1	0,1	0,6
Total 2023	72,1	64,6	7,5		

Hållbart resande – mobilitet

Populärnamn (belopp i miljoner kronor)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023	Totalt utfall	Total budget
Åtgärder till följd av åtgärdsprogram/utredningar omgivningsbuller, vibrationer enl väghållaransvar	11,8	9,1	2,7	11,7	19,1
Diverse trafiksäkerhetsåtgärder	5,0	5,1	-0,1	5,1	5,0
Trafiksignaler	2,0	2,2	-0,2	2,2	2,0
Parkeringsreglering	0,5	0	0,5	0,0	0,5
Busshållplatser	7,0	13,2	-6,2	13,2	9,6
Pendlarparkering/bytespunkter	3,0	1,5	1,5	1,5	3,9
Total 2023	29,3	31,1	-1,8		

Teknik- och miljöutveckling

Populärnamn (belopp i miljoner kronor)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023	Totalt utfall	Total budget
Armatyrbyte	11,0	13,6	-2,6	13,6	11,0
Stolpbyte	5,0	5,8	-0,8	5,8	5,0
Belysning cykelbanor	6,0	1,5	4,5	1,1	6,0
Trygghetsåtgärder	1,5	0,0	1,5	0,0	1,5
Gatubelysning	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0
Beläggningsprogram	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5
Julbelysning	5,0	4,3	0,7	4,3	5,0
Byggnation av snötipp	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0
Byte av pumpar och skåp, Dagvatten	2,0	0,3	1,7	0,3	2,0
Reinvestering tekniska anl.	1,0	0,5	0,5	0,5	1,00
Sopkärl	2,0	4,0	-2,0	4,0	2,0
Reinvestering gata - staket, räcken	1,0	0,1	0,9	0,1	1,0

Kallstensmurar och trappor	1,0	0,0	1,0
Offentliga toaletter	6,4	4,8	1,6
Cykelparkeringshuset, trygghetshub	1,0	0,0	1,0
Oförutsedda investeringar	5,5	0,0	5,5
Övrigt Egen regi drift	9,2	6,2	3,0
Övrigt Egen regi, entreprenad	0,5	0,0	0,5
Total 2023	61,6	41,2	23,1

0,0	1,0
5,6	15,7
0,0	1,0
0,0	5,5
6,2	9,2
0,0	0,5